

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Filozofická fakulta

Katedra asijských studií

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

Transkripce čínštiny a srovnání jejich užití v mapách

Transcriptions of Chinese and a comparison of their usage in maps

OLOMOUC 2015 Kristýna Pavlačková

vedoucí bakalářské práce: Mgr. Ondřej Kučera

Kopie zadání BDP

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a uvedla veškeré použité prameny a literaturu.

V Olomouci dne: 24. 6. 2015

Podpis: .....

Anotace

Jméno a příjmení:	Kristýna Pavlačková
Název fakulty:	Filozofická fakulta
Název katedry:	Katedra asijských studií
Název práce:	Transkripce čínštiny a srovnání jejich užití v mapách
Vedoucí práce:	Mgr. Ondřej Kučera
Počet znaků:	106 534
Počet stran:	99
Počet příloh:	2
Klíčová slova:	transkripční systémy, pinyin, čínština, historické mapy, tradiční čínské znaky, přepis geografických pojmů

Tato bakalářská práce se zabývá analýzou geografických materiálů z období 30. let 18. století až 40. let 20. století, respektive pojmů označujících názvy měst na území dnešní Čínské lidové republiky. V teoretické části práce je vysvětlena funkce a užití transkripčních systémů v souvislosti s čínským jazykem, následně je pak představeno devět z nich. Druhá část práce je praktického charakteru a věnuje se analýze, pro jejíž účely byl sestaven korpus čítající sto položek. V deseti mapách daného časového období bylo vybráno vždy deset pojmů. Každý pojem byl následně segmentován na jednotlivé slabiky, jež byly přiřazeny k posuzovaným transkripčním systémům, které jsou představeny v první části práce.

Cílem práce je segmentace jednotlivých položek korpusu, jejich analýza a následné zařazení k daným transkripčním systémům. Dále je vysvětlen původ geografických označení historického původu, která se v mapách vyskytují.

Vedlejším výstupem práce je pak tabulka, v níž jsou zastoupeny analyzované pojmy převedené do posuzovaných transkripčních systémů.

Chtěla bych poděkovat vedoucímu mé práce Mgr. Ondřeji Kučerovi za jeho cenné rady a připomínky, zájem o téma a ochotu ke konzultacím, díky nimž se mi podařilo i přes nastalé komplikace práci dokončit.

Obsah

Seznam tabulek	8
Seznam zkratk	9
Ediční poznámka.....	10
1. Úvod.....	11
2. Část teoretická.....	13
2.1 Materiály a metody	13
2.2 Definice transkripce a její účel.....	16
2.3 Problematika převodu čínských jmen do latinky	17
2.3.1 Wade-Gilesova transkripce	19
2.3.2 Transkripční systém školy EFEO	20
2.3.3 Lessing-Othmerova transkripce.....	20
2.3.4 Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	21
2.3.5 Chinese Postal Map Romanization.....	22
2.3.6 Gwoyeu Romatzyh	22
2.3.7 Latinxua Sin Wenz	23
2.3.8 Transkripce Yaleské univerzity	24
2.3.9 Česká transkripce.....	25
3. Část praktická	27
3.1 Carte d'Asie (1730-1750)	27
3.2 L'Empire de la China d'Après L'Atlas Chinois avec Les Isles du Japon (1770). 33	
3.3 Karte von Asien (1795).....	40
3.4 Die Obere Oder Nördliche Halbkugel Der Erde (1800)	47
3.5 Asien (1844).....	54
3.6 Neuer Hand-Atlas über alle Theile der Erde (1860)	62
3.7 Johnson's China (1865).....	69

3.8 Chinesisches Reich (1891)	74
3.9 The Chinese Empire (1910)	80
3.10 Východní Asie, Tichomoří, Severní a Střední Amerika (1942).....	86
4. Závěr	92
5. Resumé v anglickém jazyce.....	94
6. Seznam použitých pramenů a literatury.....	95
6.1 Literatura	95
6.2 Elektronické zdroje	95
6.3 Internetové zdroje.....	96
7. Přílohy.....	97
7.1 International Phonetic Alphabet (IPA).....	97
7.2 Přepis analyzovaných pojmů dle transkripčních systémů.....	98

Seznam tabulek

Tabulka 1: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 1).....	32
Tabulka 2: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 1).....	32
Tabulka 3: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 2).....	38
Tabulka 4: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 2).....	38
Tabulka 5: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 3).....	45
Tabulka 6: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 3).....	45
Tabulka 7: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 4).....	50
Tabulka 8: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 4).....	51
Tabulka 9: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 5).....	58
Tabulka 10: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 5).....	58
Tabulka 11: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 6).....	65
Tabulka 12: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 6).....	65
Tabulka 13: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 7).....	70
Tabulka 14: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 7).....	70
Tabulka 15: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 8).....	76
Tabulka 16: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 8).....	76
Tabulka 17: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 9).....	81
Tabulka 18: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 9).....	81
Tabulka 19: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 10).....	87
Tabulka 20: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 10).....	88

Seznam zkratek

TZ = tradiční znaky

PY = Hanyu Pinyin Fang'an (pinyin)

WG = Wade-Gilesova transkripce

EFEO = Transkripční systém školy L'École française d'Extrême-Orient

LO = Lessing-Othmerova transkripce

DV = Transkripce nakladatelství Dietz Verlag

CPMR = Chinese Postal Map Romanization

GR = Gwoyeu Romatzyh

LSW = Latinxua Sin Wenz

Y = Transkripce Yaleské univerzity

ČT = Česká transkripce

Ediční poznámka

Ve své bakalářské diplomové práci jsem k přepisu geografických pojmů do latinky primárně použila čínskou standardizovanou transkripci *pinyin* (漢語拼音方案 *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*), která je zvýrazněna vždy kurzívou. Běžné pojmy jsou uvedené v české transkripci. U ostatních použitých transkripcí je vždy předem avizováno, o kterou z nich se jedná.

K zaznamenání pojmů v čínském znakovém písmu jsem zvolila jeho tradiční podobu, nikoliv zjednodušenou, a to z toho důvodu, že ve své bakalářské diplomové práci analyzuji mapy pocházející z období 30. let 18. století až 40. let 20. století, tedy z doby před vznikem zjednodušeného čínského znakového písma.

1. Úvod

Jako téma své bakalářské diplomové práce jsem si zvolila lexikologickou analýzu geografických pojmů v kartografických materiálech a jejich následné potenciální zařazení k danému transkripčnímu systému. Konkrétně se jedná o pojmy vyskytující se v mapách evropského původu z období 30. let 18. století až 40. let 20. století.

Kontakty mezi Evropou a Čínou sahají daleko do období před naším letopočtem. Na počátku 17. století, v době přechodu dynastické moci v Číně od Mingů k Čchingům, však připluli do oblasti východní Asie první Evropané po moři (FAIRBANK, 1998: 258) a Čína se tak stala středem zájmu nejen evropských obchodníků, ale i misionářů. Právě jezuitští misionáři začali v 17. století jako první používat latinské písmo pro zachycení zvuku čínštiny. K přepisu ovšem bylo potřeba vyvinout transkripční systém. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: 14)

Jedním z prvních byl systém jezuitského misionáře Mattea Ricciho. Ten však následně přepracoval Nicolas Trigault a rozšířil jej. V roce 1626 byl pak pod názvem 西儒耳目資 *Xīrú Ěrmùzī* transkripční systém publikován. Jednalo se o první vědecký systém latinizace čínského písma, který Trigault podložil fonetickou analýzou. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: 14)

Největší nárůst transkripčních systémů a především pak vznik národních transkripčních systémů v jednotlivých evropských zemích byl zaznamenán v 19. století, kdy se styky Evropy s Čínou rozrůstaly a s tím šel ruku v ruce i postupný rozvoj sinologie. Výslovnost čínštiny se vždy zapisovala dle pravopisných zvyklostí dané země, v níž transkripce vznikla. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: 13) Díky tomu vzniklo velké množství transkripčních systémů, které byly postupně vyvíjeny až do poloviny dvacátého století. Veškeré snahy vytvořit jednotný mezinárodní transkripční systém však ztroskotaly. Jak bude zmíněno později v teoretické části práce, mnohdy totiž nefungoval jednotný transkripční systém ani na úrovni jednoho státu.

Teprve v 50. letech minulého století vznikl přepisový systém 漢語拼音方案 *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*, též zkráceně označovaný jako *pinyin*¹, který se stal roku 1958 oficiální transkripční abecedou v Čínské lidové republice. V roce 1982 byl pak uznán Mezinárodní organizací pro standardizaci za mezinárodní standard pro přepis čínštiny do jazyků užívajících latinské písmo. Začal se uplatňovat při výuce, v odborných sinologických pracích i v kartografii. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: x)

Právě na kartografických materiálech se dá velice dobře a přehledně demonstrovat různorodost a nejednotnost transkripčních systémů. Což je také hlavní důvod, proč se tato práce zaměří právě na mapy, konkrétně kartografické materiály vydané v období 30. let 18. století až 40. let 20. století, tedy před vznikem transkripce *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*.

Cílem práce je tedy demonstrovat různorodost a složitost transkripčních systémů prostřednictvím analýzy historických kartografických materiálů. Od okamžiku, kdy Evropané přišli poprvé do styku s Čínou, bylo potřeba zakreslit území této země Dálného Východu, s čímž souviselo i zaznamenání názvů geografických pojmů. Ve vybraných kartografických materiálech tak je analyzováno vždy deset stejných zeměpisných pojmů, které jsou segmentovány na jednotlivé slabiky a ty, primárně za pomoci transkripčních tabulek uvedených v publikaci *Transkripce čínštiny. Tabulky a návody* Hany Trískové, jsou pak přiřazeny k potenciálním transkripcím, k nimž by mohly odkazovat. O pojmu potenciální transkripce se zde hovoří z toho důvodu, že většina analyzovaného geografického materiálu byla vydána dříve než transkripční systémy. Pro přehlednost je pak u každého pojmu uveden jeho aktuální ekvivalent v tradičních čínských znacích a *pinyinu*. V případě potřeby je objasněn historický původ geografického pojmu uvedeného v konkrétní mapě.

Vedlejším výstupem práce je tabulka všech deseti geografických pojmů převedených do transkripce, s nimiž se v průběhu analýzy pracovalo. Seznamem pojmů i představením samotných transkripčních systémů se zabývají následující kapitoly.

---

¹ Tento pojem však není přesný. *Pinyin* může označovat jakoukoliv hláskovou abecedu. Např.: 捷克拼音文字 *Jiékè Pīnyīn Wénzì*, 郵政式拼音 *Yóuzhèngshì Pīnyīn*, apod. Mezi sinology se ovšem pojem *pinyin* zažil jako zkrácené označení transkripce 漢語拼音方案 *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*. (SEHNAL in TRÍSKOVÁ, 1999: 85)

2. Část teoretická

2.1 Materiály a metody

Práce je tvořena dvěma hlavními celky. První část se věnuje teoretickému nastínění problematiky. Definuje transkripci, vysvětluje její možnosti i omezení v souvislosti s převodem čínského znakového písma do latinky. Následuje pak výčet transkripcí použitých při analýze geografických pojmů kartografických materiálů v praktické části bakalářské diplomové práce a jejich definice.

Druhá část je pak praktického charakteru. Jedná se o analýzu jednotlivých pojmů, konkrétně jejich jednotlivých slabik, zařazení k potenciálním transkripčním systémům a následné procentuální vyhodnocení jejich zastoupení v rámci daného kartografického materiálu.

Samotné analýze předcházelo vytvoření korpusu sestávajícího ze sta položek. Tyto položky jsem vybrala z historických map Vědecké knihovny v Olomouci, Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a z digitálního archívu Wikimedia Commons. Celkem se jedná o deset map. Při jejich výběru jsem se snažila obsáhnout kartografické materiály původu francouzského, anglického, německého, ale i českého. Největší množství map zachycujících dnešní oblast Čínské lidové republiky však bylo právě německého původu, tudíž je jejich zastoupení v mé práci procentuálně největší. Dalším aspektem, který bylo při výběru map potřeba zohlednit, pak byl rok jejich vydání. Vybírala jsem tudíž mapy nejen na základě rovnoměrného zastoupení zemí jejich vzniku, ale snažila jsem se i rovnoměrně obsáhnout období od 18. století do poloviny 20. století, tedy před vznikem jednotné mezinárodní transkripce *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*. Nejstarší mapa, s níž jsem pracovala, tak byla mapa francouzského původu *Carte d'Asie* z roku 1730, nejmladší pak česká mapa *Východní Asie, Tichomoří, Severní a Střední Amerika* z roku 1942.

Z každé mapy je vypsáno vždy deset pojmů označujících stejné geografické místo. Jejich volba nebyla náhodná. Primárně jsem musela vybrat pojmy obsažené ve všech deseti mapách, které jsem zpracovávala. Zároveň jsem však chtěla zachytit geografická

označení historicky významných míst. Pojmy jsou pro přehlednost seřazeny vždy abecedně. Jedná se o:

- 北京 *Běijīng* (též *Peking*)
- 福州 *Fúzhōu*
- 廣州 *Guǎngzhōu* (též v materiálech označované jako 廣東 *Guǎngdōng*)
- 桂林 *Guilín*
- 濟南 *Jīnán*
- 昆明 *Kūnmíng* (též označované jako 雲南 *Yúnnán*)
- 南昌 *Nánchāng*
- 瀋陽 *Shěnyáng* (též *Mukden*)
- 臺灣 *Táiwān* (též *Ilha Formosa*)
- 西安 *Xī'ān* (též *Singan*)

Praktická část je rozdělena do deseti kapitol věnujících se postupně jednotlivým mapám. Korpus je položkového charakteru, každý jednotlivý pojem je uveden v záhlaví vždy v tradičních znacích a v transkripci *pinyin*, následuje pak přepis pojmu z konkrétní mapy, jeho segmentace na jednotlivé slabiky a jejich potenciální zařazení k transkripčním systémům obsaženým v teoretické části této práce. Jedná se o nejvýznamnější transkripční systémy, které vznikly před prepisovým systémem *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*. Primárně jsem vycházela z transkripčních systémů, které uvádí ve své publikaci *Transkripce čínštiny, tabulky a návody* sinoložka Hana Třísková (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999).

Při analýze jsem však narazila i na dvě další důležité transkripce, 郵政式拼音 *Yóuzhèngshì Pīnyīn* a 拉丁化新文字 *Lādīnghuà Xīn Wénzi*, které sice Třísková nezmiňuje, ale mne byly při řazení slabik nápomocné, proto jsem zahrнула do své práce i je. Podrobněji jsou všechny použité transkripce rozepsané v následující kapitole. U každé z nich je uveden příklad prvních tří pojmů převedených do konkrétního transkripčního systému. Na konci analýzy pojmů jednotlivých map v teoretické části je vždy procentuální shrnutí jejich zastoupení v rámci daného kartografického materiálu.

Některá data jsem si při sestavování korpusu ověřovala prostřednictvím elektronických slovníků *Wenlin* a *Pleco*.

Při přípravě textu práce jsem však narazila na několik problémů. Jednalo se o označení pro 昆明 *Kūnmíng*, 廣州 *Guǎngzhōu* a 西安 *Xī'ān*. První zmiňované město bylo v devíti případech z deseti označeno jako 雲南 *Yúnnán*, proto budu v praktické části operovat s tímto pojmem. Jedná se totiž o původní označení města 昆明 *Kūnmíng*, které bylo používáno až do 20. let 20. století. V případě druhého zmiňovaného města 廣州 *Guǎngzhōu* bylo ve čtyřech případech z deseti použito poevropštěné označení Canton, případně Kanton. Tento přepis uvádí právě *Yóuzhèngshì Pīnyīn*, jelikož se jedná o populární, již dříve existující evropské označení města 廣州 *Guǎngzhōu*. Toto označení se však liší v závislosti na původu autora mapy (Canton i Kanton), proto jsem tento pojem zachovala a i nadále s ním pracovala. Podobně tomu tak bylo i v případě označení pro město 西安 *Xī'ān*, správního střediska provincie 陝西 *Shǎnxī*. V devíti mapách z deseti byl 西安 *Xī'ān* zapsán jako Singan (případně Sigan či Ssingan). Jedná se o starou podobu čtení názvu tohoto města. V závislosti na transkripčním systému se však i zápis tohoto pojmu v jednotlivých kartografických materiálech liší, v některých je použit spojovník, v jiných zase přípona 府 *fǔ*, odkazující ke skutečnosti, že se jedná o město, tudíž i tento pojem jsem ve své práci zachovala a pracovala s ním.

Po zpracování a analýze jsem pro přehlednost vytvořila tabulku všech deseti analyzovaných geografických pojmů dle pravidel správně převedených do jednotlivých transkripčních systémů, které byly v práci použity. Vznikla tak tabulka obsahující sto položek.

2.2 Definice transkripce a její účel

Pro jazyky užívající odlišné typy hláskového (případně slabičného) písma existují dvě možnosti jejich přepisu. Prvním z nich je tzv. *transliterace*. Jedná se o metodu, kdy je jeden grafický znak nahrazen jiným grafickým znakem, a to bez ohledu na jeho fonetickou hodnotu. Zapisuje tak ekvivalenty grafémů. Tento způsob přepisu však nevystihuje věrně zvukovou stránku jazyka. Proto se užívá především pro vědecké účely (například při vědecké transliteraci cyrilice, azbuky), nikoliv v publikacích určených širší veřejnosti. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 3)

Druhou možností přepisu je právě *transkripce*, která vychází ze zvukové podoby jazyka, nikoliv z jeho písma. Zapisuje tak ekvivalenty ne grafémů, nýbrž hlásek. Jedná se o zápis řeči pomocí vhodně zvolených znaků, východiskem je tedy zvuková podoba jazyka. Tento způsob přepisu se pak dělí na *transkripce fonologickou* a *transkripce fonetickou*². První zmiňovaná užívá symboly zastupující fonémy³, nikoliv konkrétní zvuky. V případě, že transkripce odráží konkrétní fonetickou realizaci, se jedná o druhou zmiňovanou, tedy o *transkripce fonetickou*. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 3)

V této práci je, co se problematiky převodu čínštiny do pravopisných zvyklostí jiné země týká, pod pojmem transkripce míněna transkripce fonetická. Jejím účelem je tak relativně přesné zachycení zvuků. (KANE, 2009: 24) Při přepisu čínštiny do latinky však vyvstává několik problémů, které podrobněji představuje následující kapitola.

---

² Na hlásku lze nahlížet z pohledu fonetického a fonologického. Fonetický pohled se soustředí na to, jak a kde se hláska artikuluje, dále pak na charakteristické vlastnosti příslušného zvuku a kombinaci hlásek do slabik. V případě fonologie hovoříme o posuzování hlásek zcela jiného hlediska. Fonologii zajímá, který z možných výsledných zvuků realizace hlásky je důležitý pro rozlišení významu. (ČERNÝ, 1998: 94)

³ Jedná se o minimální jednotku jazyka, která je schopna rozlišit význam, sama o sobě však není nositelem významu. V každém jazyce je přesně zjistitelný počet fonémů. Například čeština má 35 fonémů, a to 25 souhláskových a 10 samohláskových. (ČERNÝ, 1998: 95)

2.3 Problematika převodu čínských jmen do latinky

Čínské znakové písmo se řadí k písmům ideografickým⁴. Čínské znaky, na rozdíl od latinky, která je písmem hláskovým, nezachycují výslovnost. Respektive informaci o výslovnosti nesou pouze do jisté míry. U většiny v dnešní době užívaných znaků lze hovořit o tzv. *fonogramech*, které se skládají z významové (*radikál*) a fonetické složky (*fonetikum*). Vzhledem k tomu, že se čínské znakové písmo po staletí měnilo a vyvíjelo, neslouží *fonetikum* již jako spolehlivý ukazatel výslovnosti. Praktická využitelnost informace o výslovnosti znaku je tak velmi malá. (KANE, 2009: 21) U čínského písma proto při jeho přepisování nepřichází v úvahu transliterace, nýbrž jediným možným řešením převodu čínštiny do jiného jazyka je transkripce. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 4)

V souvislosti s transkripčním přepisem čínštiny je však nutno zmínit fakt, že velké množství čínských hlásek se v jazycích psaných latinkou nevyskytuje. Vystává tak otázka, jak lze zachytit jejich znění. Nejpřesnější možností zachycení výslovnosti čínských hlásek je užití *Mezinárodní fonetické transkripce (International Phonetic Alphabet, IPA)*. (KANE, 2009: 21) Z hlediska praktičnosti je však tato transkripce nevhodná, protože používá celou řadu symbolů (ɤ, ʊ, t̪, ɥ apod.), které jsou pro běžného uživatele těžko dekodovatelné. Proto se tato transkripce uplatňuje pouze ve vědecké oblasti.

Zvukovou podobu čínštiny s využitím latinky, tedy symbolů v Evropě běžně používanými, lze tak zachytit pouze přibližně. K tomu slouží velké množství transkripčních systémů, které začaly vznikat už na počátku 17. století, tedy v době, kdy do Číny připluli po moři první Evropané a jezuitští misionáři se pokusili vytvořit první systémy sloužící k zaznamenání čínštiny prostřednictvím latinky. (TŘÍSKOVÁ, 1999: sborník, 14) Mezi prvními byl systém jezuitského misionáře Mattea Ricciho, který následně přepracoval a rozšířil Nicolas Trigault. V roce 1626 pak byl transkripční systém, podložený seriózní fonetickou analýzou, publikován pod názvem 西儒耳目資 *Xīrú Ěrmùzī*. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 14)

---

⁴Ideografické, také slovní, písmo se vyvinulo z písma obrázkového. Znak (či několik znaků) označuje slovo a pro každé slovo je tedy potřebný zvláštní znak. Text je pak psán tzv. rébusovým způsobem. (ČERNÝ, 1998: 45)

Do 50. let 20. století však vzniklo nepřehledné množství transkripčních systémů, v němž se neorientovali ani sami sinologové. Výslovnost čínštiny byla v těchto systémech zapsána vždy podle pravopisných zvyklostí dané země, z níž systémy pocházely. (KANE, 2009: 22) Bylo též zaznamenáno i několik pokusů o vytvoření mezinárodních transkripcí, ty byly ovšem až do roku 1958, kdy se stal oficiální přepisovou abecedou *pinyin*, neúspěšné. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: x)

Podle Sehnala ovšem *pinyin*, tedy 漢語拼音方案 *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*, není transkripce jako taková. V případě transkripce se totiž jedná o převod písemné nebo ústní podoby jazyka jednoho do grafického systému jazyka druhého. *Pinyin* však byl vytvořen bez ohledu na jiné jazyky samotnými Číňany a neodráží tak přesnou výslovnost. Jedná se pouze o nástroj převodu mluvené podoby čínštiny do podoby grafické. Pro nepoučeného uživatele je tento systém, oproti např. českému transkripčnímu systému, nevhodný. Je tedy lepší hovořit o *pinyin* jako o čínské fonetické abecedě, nikoliv transkripci. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 86)

S problematikou převodu čínštiny do latinky se potýkali a stále potýkají i autoři kartografických materiálů. V současnosti zásady pro pojmenování zeměpisných objektů stanovuje stát, na jehož území se objekty nacházejí. „Pro státy používající nelatinková písmena pak platí další zásada, že způsob transkripce do latinky navrhuje, případně vyhláší příslušné země. Předkládají ho k projednání skupině expertů OSN a poté konferenci OSN pro standardizaci zeměpisného názvosloví, která ho doporučuje k mezinárodnímu užívání.“ (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 57) *Pinyin* se však stal mezinárodním standardem pro přepis čínských zeměpisných jmen do latinky až po 3. konferenci OSN pro standardizaci geografického názvosloví, která se konala roku 1977 v Aténách, a závazně se začal užívat až od 1. ledna 1979. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 49)

Až do vzniku *pinyin* tvůrci map museli pracovat s transkripcemi, které měli k dispozici, případně vytvářeli transkripce vlastní. V následujících podkapitolách jsou uvedené transkripce, s nimiž bylo pracováno při tvorbě této bakalářské diplomové práce, respektive při analýze geografických pojmů kartografických materiálů z 30. let 18. století až 40. let 20. století. U každé z nich jsou uvedeny vždy první tři v praktické části zpracovávané pojmy, které byly převedeny do konkrétní transkripce dle jejích pravidel.

2.3.1 Wade-Gilesova transkripce

Pro přepis čínštiny do angličtiny byla od počátku 19. století vypracována celá řada transkripcí. Hana Třísková zmiňuje například Morrisona, Williamse, Jenkinse, Edkinse, či Mateera. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 36) Standardním přepisem se však stal systém, jehož autory jsou britští sinologové a diplomati Sir Thomas Francis Wade a Herbert Allen Giles. Sir Thomas Francis Wade, který pracoval mimo jiné i jako tlumočnick u Nejvyššího soudu v Hongkongu, vydal v roce 1859 *Pekingský slabikář* (*The Peking Syllabary*), v němž předložil svůj návrh romanizačního systému čínštiny. (WIKI) Poprvé pak tuto svoji transkripci použil v učebnici *Yü Yén Tzu Ěrh Chi* vydané roku 1867. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 36)

Tento anglický přepis upravil a zjednodušil zhruba o čtvrt století později jeho kolega Herbert Allen Giles. Použil jej roku 1892 pro svůj velký slovník *A Chinese-English Dictionary*. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 36) Výsledkem pak byla transkripce známá pod názvem Wade-Gilesova transkripce, která se stala nejrozšířenějším přepisem v anglicky mluvících zemích i mimo ně. (KANE, 2009: 22) Transkripce však procházela změnami i na začátku 20. století, postupně se zjednodušovala a její finální podoba byla ustálena až roku 1931 ve slovníku *A Chinese-English Dictionary* vydaného Robertem Henry Mathewsem. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 36) V této své modifikované podobě se používá dodnes.

Po vzniku *pinyin* a jeho uvedení do praxe byl však tento transkripční systém postupně vytlačen na okraj. V komparaci s *pinyinem* je Wade-Gilesův systém složitější. Pro naznačení aspirace používá na rozdíl od *pinyin* apostrof, k zaznamenání tónů pak horní číselný index. Ten je ovšem v nevědeckých publikacích, stejně tak i v kartografických materiálech, vynechán. Jednotlivé slabiky se pak oddělují spojovníkem. Dodnes je však tento systém používán například v Hongkongu či v Čínské republice (Tchaj-wan).

北京	<i>Běijīng</i>	Pei ³ -ching ¹
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu ² -chou ¹
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kuang ³ -chou ¹

2.3.2 Transkripční systém školy EFEO

Transkripční systém školy L'École française d'Extrême-Orient (dále již jen EFEO) byl vytvořen na základě slovníku *Dictionnaire classique de la langue chinoise* francouzského sinologa Séraphine Couvreaux. Systém, který Couvreur použil ve svém slovníku vydaném roku 1890, na počátku 20. století zjednodušil jeho kolega Arnold-Jacques-Antoine Vissière a od roku 1902 se tento způsob přepisu čínského znakového písma do hláskového stal ve Francii velice rozšířeným. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 54)

Transkripční systém EFEO, uváděný Hanou Třískovou jako Vissièreova transkripce, zohledňuje jednotlivé tóny a zaznamenává je těmito značkami: 1. tón $\bar{\quad}$, 2. tón $\hat{\quad}$, 3. tón $\grave{\quad}$, 4. tón $\acute{\quad}$. Toto značení je podobné zaznamenání tónů v *pinyin*, liší se však v přiřazení k jednotlivým tónům. Značení prvního tónu, tedy vysokého, je identické. Pro druhý, tedy stoupavý, pak EFEO používá značku identickou pro označení třetího tónu v *pinyin*. Třetí tón, tedy hluboký, je v transkripci EFEO značen stejně jako čtvrtý tón v *pinyin*. Značku EFEO pro čtvrtý tón, klesavý, pak používá *pinyin* pro vyjádření druhého tónu.

Dodatek EFEO z roku 1902 pak říká, že značení tónů se vyskytuje nad první samohláskou, jedná-li se o slabiku obsahující jednu samohlásku; v případě, že se jedná o slabiku se dvěma a více samohláskami, uvádí se značka nad samohláskou druhou. (Nôtre transcription du Chinois, 1902: 179) Značení tónů slabik je však uplatňováno ve studijních a odborných materiálech, nikoliv v materiálech určených široké veřejnosti.

北京	<i>Běijīng</i>	Pei-tsīng / Pei-kīng
福州	<i>Fúzhōu</i>	Foû-tcheōu
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Koàng- tcheōu / Koàng- tcheōu

2.3.3 Lessing-Othmerova transkripce

V 19. a 20. století bylo pro německou oblast vypracováno velké množství přepisů čínštiny do hláskového písma, které se od sebe mnohdy velmi odlišovaly.

Nejrozšířenější transkripcí se však stala na počátku 20. století Lessing-Othmerova transkripce. Pro svoji učebnici *Lehrbuch der nordchinesischen Umgangssprache* vydanou roku 1912 vytvořil Ferdinand Diedrich Lessing a Wilhelm Othmer nový transkripční systém, který po několika úpravách sloužil jako standardní německý přepis čínštiny až do 50. let 20. století. (TRÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 54)

Lessing-Othmerova transkripce nepoužívá tónových značek, tóny zaznamenává indexovými číslicemi. Ty byly ovšem v případě zaznamenávání geografických pojmů v kartografických materiálech opomenuty, jelikož se nejedná o materiály primárně určené k vědeckým účelům.

北京	<i>Běijīng</i>	Be ³ djing ¹
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu ² dschou ¹
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Guang ³ dschou ¹

2.3.4 Transkripce nakladatelství Dietz Verlag

V roce 1949, po založení Německé demokratické republiky, východoněmečtí sinologové v čele s profesorem Siegfriedem Behrsingem vypracovali novou německou transkripci. Od Lessing-Othmerovy transkripce se lišila pouze v detailech, proto ji přejala pouze některá nakladatelství. Nejvíce užívanou se však stala v nakladatelství Dietz Verlag, po níž později transkripce dostala jméno. (TRÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 54) Stejně jako Lessing-Othmerova transkripce zaznamenává tóny pomocí indexových číslic.

北京	<i>Běijīng</i>	Bee ³ djing ¹
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu ² dschou ¹
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Gwang ³ dschou ¹

2.3.5 Chinese Postal Map Romanization

Transkripce 郵政式拼音 *Yóuzhèngshì Pīnyīn* byla vytvořena na přelomu 19. a 20. století. V roce 1896 vznikl v Číně Císařský poštovní úřad (大清郵政總局 *Dà Qīng yóuzhèng zǒngjú*), který se ihned po svém vzniku musel potýkat s obrovským problémem. Cizinci, kteří posílali korespondenci z / do Číny, používali pro uvedení adresáta rozdílné transkripce, jichž bylo na konci 19. století skutečně velké množství. V roce 1899 proto Císařský poštovní úřad vytvořil transkripci *Yóuzhèngshì Pīnyīn*, či také Chinese Postal Map Romanization, a její užívání bylo ustanoveno v Šanghaji roku 1906. Poprvé pak byla použita v oficiálním poštovním atlasu Čínské republiky, odtud tedy název Chinese Postal Map Romanization. (HARRIS, 2008: 96)

Transkripční systém Císařského poštovního úřadu byl neustále vyvíjen a postupně se měnil. Jednalo se však o kombinaci dosud známých romanizačních systémů. Na transkripci měl zprvu vliv se svým systémem Sir Thomas Francis Wade, později přepracovaný systém Herberta Allena Gilese, u některých pojmů byl zase znát vliv transkripčního systému školy EFEO. Z tohoto důvodu byla transkripce Císařského poštovního úřadu často kritizována. Byla však nahrazena až *pinyinem*. (HARRIS, 2008: 108)

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
福州	<i>Fúzhōu</i>	Foochow
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Canton

2.3.6 Gwoyeu Romatzyh

Transkripce Gwoyeu Romatzyh, neboli Romanizační abeceda pro národní jazyk, (KANE, 2009: 23) byla vypracována samotnými Číňany v roce 1923 jako návrh nové přepisové abecedy založené na latince. O pět let později, tedy roku 1928, byla oficiálně schválena pod názvem Gwoyeu Romatzyh 國語羅馬字 *Guóyǔ Luómǎzì* a poprvé byla použita v roce 1932 ve slovníku *Gwoin Charngyonq Tzyhhwey*, tedy 國音常用字彙 *Guóyīn chángyòngzì huì*, česky Lexikon běžných znaků v oficiální výslovnosti. V Číně

se však tato transkripce nesetkala s vládní podporou, naopak na Tchaj-wanu zůstala i po roce 1949 oficiálním přepisem čínských znaků a po roce 1984 prošla rozsáhlou reformou, jejímž cílem bylo zjednodušení zápisu. (TRÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 74) V roce 1986 pak byla na Tchaj-wanu prohlášena za druhý oficiální přepis „státního jazyka“. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: 33)

Co se však týká koncepce transkripčního systému Gwoyeu Romatzyh, je velice složitý. I proto se v Číně příliš v praxi neuplatnil. Tento systém zaznamenává tóny. Ne však pomocí indexových čísel či tónových značek, tónům přizpůsobuje zápis jednotlivých slabik. Například slabiku *ma* lze v závislosti na tónu, v němž je slabika realizována, zapsat ve čtyřech odlišných podobách. Slabika *mā* je zaznačena jako *mha*, *má* jako *ma*, *mǎ* jako *maa* a slabika *mà* jako *mah*. Jako další příklad lze uvést slabiku *quan*, u níž je podoba prvního tónu *quān* zapisována jako *chiuan*, *quán* jako *chwan*, *quǎn* jako *cheuan* a *quàn* pak jako *chiuann*. Toto komplikované zaznamenávání tónů, u nějž se navíc finály liší vždy v závislosti na konkrétní iniciále slabiky, tak bylo nahrazeno dalšími pokusy o jednotný transkripční systém.

Občas lze narazit na modifikace transkripce Gwoyeu Romatzyh, stejně tak existuje i hybrid GR a *pinyin*, dosah těchto transkripcí je ovšem minimální. (KANE, 2009: 24)

北京	<i>Běijīng</i>	Beeijing
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fwujou
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Goangjou

2.3.7 Latinxua Sin Wenz

Transkripční systém 中國拉丁化新文字 *Zhōngguó Lādīnghuà Xīn Wénzì*, zmiňovaný též jako Sin Wenz, Latinxua Sinwenz, Zhongguo Latinxua Sinwenz či pouze jako Latinxua, vznikl na přelomu 20. a 30. let 20. století jako „nové latinizované písmo“ na základě severních dialektů. Transkripce byla oficiálně přijata v roce 1931 na konferenci ve Vladivostoku a v letech 1934 až 1947 byly na jejím základě vytvořeny abecedy pro čínské dialekty. (TRÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 74) Transkripční systém se vyznačoval svojí jednoduchostí a na území Číny byl rozšířený v době mezi třicátými až padesátými

lety. Jeho autoři vycházeli z předpokladu, že se v budoucnu stane oficiálním písmem, které nahradí čínské písmo znakové a bude fungovat jako autonomní čínská abeceda, nikoliv pouze transkripce znaků. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: 33) Na základě Latinxua Sin Wenz byl vytvořen a roku 1958 pak schválen *pinyin*, tedy *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*. (CHAPPEL, 1980: 105)

Kromě toho, že tento transkripční systém nezaznamenává tóny, se od *pinyinu* odlišuje i v záznamu některých iniciál a finál. Iniciálu *j* zapisuje jako *gi*, *q* jako *ki*, *r* jako *rh* a *h* jako *x*. U finál se pak jedná o následující změny, *üan* zapisuje jako *yan*, *üe* jako *ye* či *yo*, *ün* jako *yn*, *iong* jako *yng*, *ü* jako *y* a *ong* jako *ung*. V případě některých geografických pojmů však „nové latinizované písmo“ zachovává přepis podle *Yóuzhèngshì Pīnyīn*.

北京	<i>Běijīng</i>	Beijing
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fuzhou
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Guangzhou

2.3.8 Transkripce Yaleské univerzity

Transkripce Yaleské univerzity vznikla v roce 1943, tedy jenom několik let před vznikem *pinyinu*. Transkripční systém, který vypracoval sinolog George Alexander Kennedy z Yaleské univerzity v New Havenu, vycházel z americké výslovnosti latinky. Měl proto sloužit především americkým studentům a jeho využití zůstalo omezené převážně na publikace Yaleské univerzity. Většina zásad této transkripce se pak objevila ve slovníku *Dictionary of Spoken Chinese, Chinese-English, English-Chinese* vydaném v roce 1945 ve Washingtonu. (TRÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 75) Slovník měl sloužit americkým vojákům při setkání s čínskou armádou, respektive vojenskými pojmy. (WITSELL, 1945: v)

Transkripční systém George Alexandera Kennedyho se od Wade-Gilesovy transkripce diferencuje v několika aspektech. Jedná se především o rozdílné zaznačení iniciál. Zatímco Wade-Gilesův transkripční systém pracuje s iniciálami *p-p'*, *t-t'* či *k-k'*, Kennedy uvádí iniciály identické s *pinyinem*, tedy *b-p*, *d-t*, *g-k*. Například v *pinyinu* nalezneme znak 吧 zapsaný jako *ba*, Wade-Gilesova transkripce jej značí jako *pa*,

Kennedyho transkripce uvádí *ba*. Dále se však Yaleská transkripce liší i v některých finalách, a to jak v komparaci s Wade-Gilesovou transkripcí, tak i v komparaci s *pinyinem*. Největším rozdílem je však oproti Wade-Gilesovu transkripčnímu systému nepoužívání apostrofu k naznačení aspirace. Místo toho jsou použity pro odlišení jiné souhlásky, např. slabiky *ji* a *qi*, zapsané WG transkripcí jako *chi* a *ch'i*, uvádí Yaleská transkripce jako *ji* a *chi*.

Tón realizace dané slabiky je podle *Dictionary of Spoken Chinese* označen použitím stejných značek, které jsou užívány v *pinyin*. (WITSELL, 1945: 9)

北京	<i>Běijīng</i>	Běijīng
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fújōu
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Gwǎngjōu

2.3.9 Česká transkripce

Téma české transkripce by vydalo na celou diplomovou práci. Vzhledem k tomu, že jedna z analyzovaných map byla mapa česká, bude tato problematika zmíněna alespoň okrajově.

Kořeny české transkripce sahají do 19. století, kdy byly první systémy přepisu čínského jazyka do jazyka českého ovlivněny především tehdejší německou transkripcí. Mezi první autory českých transkripčních systémů patřil například Rudolf Dvořák či František Čupra. První ucelený systém byl však zpracován až před druhou světovou válkou Jaroslavem Průškem. Jednalo se o počestění anglické Wade-Gilesovy transkripce. (TŘÍSKOVÁ, tabulky, 1999: 18) Poprvé byl použit v *Učebnici mluvené čínštiny*, která vyšla roku 1938 na Vyšší lidové škole Tomáše Bati ve Zlíně.

Po druhé světové válce pak začal s Jaroslavem Průškem spolupracovat Augustin Palát a společně vytvořili druhou, mírně pozměněnou variantu Průškovy transkripce, která se poprvé objevila v *Učebnici hovorové čínštiny*, jež byla vydána roku 1950 Orientálním ústavem. Podle autorů však ani tato transkripce ne zcela vyhovovala a potřeba skutečně normativního českého přepisu čínštiny tak narůstala, a to především pro přepis zeměpisných názvů v kartografických materiálech. Proto zadal Jaroslav Průšek

vypracování nového návrhu sinologovi a fonetikovi Oldřichu Švarnému. Jeho návrh byl pak poprvé aplikován v *Učebnici hovorové čínštiny* Josefa Bartůška a Augustina Paláta vydané Orientálním ústavem roku 1951. Toho samého roku byl pak transkripční systém schválen jako standardní přepis čínštiny do českého jazyka. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 13, 14)

V porovnání s předchozími pokusy o českou transkripci čínštiny je Švarného přepis založen na ortografických zvyklostech českého jazyka, neuznává žádné neběžné symboly a v rámci možností a potřeb veřejnosti dostatečně vystihuje výslovnost čínštiny. Uživatel této transkripce nemusí být předem poučen, proto se tento přepisový systém rychle rozšířil a navzdory *pinyinu* se používá v publikacích určených pro veřejnost, v novinách, časopisech, beletrii i mapách dodnes. (TŘÍSKOVÁ, sborník, 1999: 14)

Česká transkripce v komparaci s *pinyinem* odděluje jednotlivé slabiky pomocí spojovníků. Nedochozí tak k nejasnostem u slov, ve kterých není hranice mezi slabikami jasná. Například u města 西安 *Xī'ān* je v případě *pinyinu* použit k oddělení jednotlivých slabik apostrof. Česká transkripce tento problém řešit nemusí, a to právě díky užití spojovníku mezi jednotlivými slabikami. Město 西安 *Xī'ān* je proto zapsáno jako *Si-an*. Kompletní převod jednotlivých slabik *pinyinu* do české transkripce je pak uveden v přílohách.

北京	<i>Běijīng</i>	Pej-ťing
福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu-čou
廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kuang-čou

3. Část praktická

3.1 Carte d'Asie (1730-1750)

Nejstarší analyzovaná mapa, která byla sestavena v období let 1730 až 1750. Jejím autorem je Delisle Guillaume. Mapa je francouzského původu, byla sestavena L'Académie Royale de Science v Louvre a je součástí Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy.

北京	<i>Běijīng</i>	Pekin
----	----------------	-------

- pe
- kin
  - Transkripce CPMR zaznamenává geografický pojem jako Peking. Jedná se o historický pojem, významné město Dálného Východu, které bylo v Evropě známé již před vznikem této mapy.
  - Autor mapy, stejně jako u jiných pojmů, neoznačuje nazální finálu jako ing, nýbrž pouze jako in.

Nejvíce se pojem přibližuje právě transkripci Chinese Postal Map Romanization, nelze však hovořit o exaktní shodě.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Focheou
----	---------------	---------

- fo
  - GR uvádí pro druhý tón fwu.
  - Y, LO, DV a WG mají pro tuto slabiku přepis identický s *pinyinem*, tedy fu.
  - Transkripce školy EFEO pak tuto slabiku přepisuje jako fou.

Pro první slabiku nebyla nalezena shoda s žádným použitým transkripčním systémem.

- cheou
  - Wade-Gilesova transkripce uvádí chou.
  - LO a DV slabiku *zhou* zapisuje jako dschou.

- Transkripční systém školy EFEO uvádí ve svém slovníku tcheou.

Nejblíže se druhá slabika podobá transkripčnímu systému školy EFEO, ani v tomto případě však nelze hovořit o stoprocentní shodě.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Canton
----	------------------	--------

- can
- ton

- Jedná se o Evropský název pro město *Guǎngzhōu*, který byl používán již před vznikem této mapy. Je uveden v systému CPMR.

V případě pojmu Canton lze hovořit o shodě s romanizačním systémem Císařského poštovního úřadu.

桂林	<i>Guìlín</i>	Queilin
----	---------------	---------

- quei

- Wade-Gilesova transkripce uvádí kuei.

Nejblíže se první slabika podobá zápisu Wade-Gilesova transkripčního systému. Nejedná se však o exaktní shodu.

- lin

- WG, LO, DV, EFEO, CPMR, LSW a Y uvádějí lin.
- Transkripční systém Gwoyeu Romatzyh druhý tón zaznamenává jako lin.
- Zápis je též identický s *pinyinem*.

Pro druhou slabiku je značení ve všech použitých transkripčních systémech shodné, všechna značení jsou identická s *pinyinem*.

濟南	<i>Jīnán</i>	Tsinan
----	--------------	--------

- tsi

- LO a DV značí slabiku *ji* jako dji.
- GR značí druhý tón slabiky *ji* jako jii.

- Transkripční systém Yaleské univerzity zaznamenává tuto slabiku jako ji.
- Transkripční systém školy EFEO zapisuje slabiku jako tsi či ki.
- Stejně pak zaznamenává pojem *Jínán* CPMR.

V případě první slabiky se jedná o zápis identický s francouzským transkripčním systémem školy EFEO.

- nan

- Zápis identický se systémy WG, LO, DV, Y i EFEO, LSW, CPMR.
- Značení druhé slabiky souhlasí i se zaznamenáním druhého tónu pomocí transkripčního systému Gwoyeu Romatzyh.

Druhá slabika odpovídá hned několika transkripčním systémům, vezmeme-li v potaz však celý pojem Tsinan, lze hovořit o stoprocentní shodě s francouzskou transkripcí školy EFEO a s CPMR.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunnan

- you

- Ve WG a LO transkripci označeno jako yün.
- Transkripční systém nakladatelství Dietz-Verlag používá jün, liší se tedy jak v iniciále slabiky, tak i v její finále.
- Transkripční systém školy EFEO a Yaleská transkripce značí první slabiku jako yun, identická je tak pouze iniciála.
- Systém GR značí druhý tón slabiky *yun* identicky s *pinyinem*, tedy yun.

První slabika se tedy ve své iniciále a finále stoprocentně neshoduje s žádným z uvedených transkripčních systémů.

- nan

- V transkripčních systémech WG, LO, DV, EFEO, CPMR, LSW i Y je značena slabika stejně, tedy jako nan.
- V případě GR je druhý tón značen také stejně.

Druhá slabika je identická se všemi transkripčními systémy i s *pinyinem*. V případě celého pojmu však nelze hovořit o shodě s žádným z posuzovaných transkripčních systémů.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nanchan
----	-----------------	---------

- nan
  - Přepis slabiky se shoduje se všemi posuzovanými transkripcemi.

První slabika je identická se všemi transkripčními systémy i se samotným *pinyinem*.

- chan
  - První tón v systému GR zapsán jako chang.
  - Yaleský transkripční systém značí tuto slabiku jako chang.
  - Wade-Gilesova transkripce přidává označení aspirace pomocí apostrofu, výsledná slabika je pak zaznačena jako ch'ang.

V případě, že by finála obsahovala nosovkové zakončení ng, nikoliv jen nazálu n, byla by druhá slabika identická hned se třemi transkripčními systémy, a to s Gwoyeu Romatzyh, Chinese Postal Map Romanization a Yaleskou transkripcí. Takto však neodpovídá ani jednomu z posuzovaných systémů.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Chinyan
----	-----------------	---------

- chin
  - Transkripční systém školy EFEO uvádí chen.
  - Ostatní transkripční systémy tuto slabiku s iniciálou ch nezapisují.

Nejblíže se první slabika podobá francouzskému transkripčnímu systému školy EFEO. Z důvodu užití rozdílné samohlásky v zápisu finály však nelze konstatovat, že je slabika s tímto systémem identická.

- yan
  - GR zapisuje druhý tón jako yang.
  - Yaleská transkripce, stejně tak CPMR, značí tuto slabiku jako yang.

O zápisu identickým s Y, CPMR a GW by se dalo hovořit v případě, že by stejně jako u předchozích pojmů bylo nosovkové zakončení finály zaznačeno jako ng, nikoliv pouze za pomoci nazály n. Takto však zápis druhé slabiky neodkazuje k žádné transkripci.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Taoyan (I. Formosa)
----	---------------	---------------------

- tao
- yan

Správný zápis historického označení pro Taiwan je Tayoan, nikoliv Taoyan, jak je uvedeno v tomto analyzovaném kartografickém materiálu.

Název Tayoan pochází od domorodých Siraiyů, kteří slovem taian či tayan označovali cizince. Tayovan či Tyouan bylo jméno jedné z tamějších vesnic. Toto jméno přejali Číňané mluvící jihofutiensky a začali Tchaj-wan nazývat Taioan. V tomto případě se tedy jedná o označení historického původu. Číňané pak začali používat označení Tawan, neboli Velká zátoka. Pojem Taiwan se začal používat až po roce 1612. „V Evropských dobových pramenech však jméno Taiwan (v podobě Taijoan, Teijouhan, Taijouan apod.) znamená pouze oblast kolem dnešního města Tchaj-nan.“ (LIŠČÁK, 2003: 10)

V závorce uvedené označení I. Formosa, neboli Ilha Formosa, je pak portugalského původu a pochází od portugalských námořníků, kteří na Tchaj-wan poprvé připluli roku 1544. (LIŠČÁK, 2003: 29)

西安	<i>Xī'ān</i>	Singan
----	--------------	--------

- si
  - Zápis odkazuje k transkripci školy EFEO, která takto zaznamenávala slabiku *xi*, stejně tak k CPMR.
- ngan
  - Při rozdělení pojmu Singan na jednotlivé slabiky tímto způsobem lze zjistit shodu s transkripčním systémem školy EFEO.

V případě pojmu Singan se jedná o starý název pro město centrální Číny *Xī'ān*. V letech 221 až 206 př. n. l. bylo toto město hlavním městem Čínské říše. (FAIRBANK, 2010: 92)

Tabulka č. 1: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 1)

Wade-Gilesova transkripce	20%
Transkripční systém školy EFEO	35%
Lessing-Othmerova transkripce	20%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	45%
Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	20%
Transkripce Yaleské univerzity	20%
Žádná shoda	50%

Tabulka č. 2: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 1)

Transkripční systém školy EFEO	20%
Chinese Postal Map Romanization	20%
Žádná shoda	70%

V případě klasifikace celých analyzovaných pojmů, nikoliv jejich jednotlivých slabik, lze najít shodu pouze u třech pojmů z deseti. Označení Canton odpovídá systému Chinese Postal Map Romanization, pojem Tsinan systémům CPMR i EFEO a u pojmu Singan pak lze nalézt shodu s transkripčním systémem školy EFEO. Ve zbylých 70% se celé pojmy s žádnou transkripcí neshodují.

3.2 L'Empire de la China d'Après L'Atlas Chinois avec Les Isles du Japon (1770)

Barevná mapa o rozměrech 32x46 cm, jejím autorem je Rigobert Bonne. Mapa zachycuje oblast dnešní Číny, Koreje, Japonska a Tchaj-wanu. V roce 1776 ji do své kompilace nesoucí název Atlas Moderne zařadil Jean Lattre. Tato mapa je mimo jiné veřejně dostupná na internetových stránkách Wikimedia Commons.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
  - První slabika koresponduje s přepisem uváděným systémem CPMR.
- king
  - Přepis druhé slabiky koresponduje s přepisem dle EFEO.
  - Pojem se shoduje s transkripčním systémem CPMR. Jedná se o historicky významné město Dálného Východu, které bylo v Evropě známé již před vznikem této mapy. Jedná se tedy o poevropštěnou podobu města *Běijīng*.

V případě označení tohoto geografického pojmu lze tedy hovořit o shodě s transkripčním systémem Chinese Postal Map Romanization.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Futchěu
----	---------------	---------

- fu
  - První slabiku uvádí systém GR ve druhém tónu jako fwu.
  - Transkripční systém školy EFEO tuto slabiku zaznamenává jako fou.
  - První slabika se shoduje se zápisem v transkripčních systémech Y, LO, DV, LSW, WG i v *pinyin*.

V případě první slabiky tak byla zaznamenána shoda hned s šesti transkripčními systémy, s nimiž bylo v průběhu analýzy pracováno.

- tchěu

- Druhá slabika, tedy slabika *zhou*, je transkripčním systémem školy EFEO zaznamenána jako tcheou.

V případě druhé slabiky nebyla nalezena shoda s žádným zohledněným transkripčním systémem. Nejblíže se pojem podobá transkripčnímu systému školy EFEO, nelze však hovořit o stoprocentní shodě.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Koantchëu (Canton)
----	------------------	--------------------

- koan
  - První slabika, tedy slabika *guang*, je v transkripčním systému školy EFEO zaznačena jako kouang či koang. Je tu však absence nazálního zakončení ng.

Zápis první slabiky se velice přibližuje zápisu transkripčního systému francouzské školy EFEO. Nelze však hovořit o přesné shodě, a to z důvodu absence nosovkového zakončení finály, tedy ng.

- tchëu
  - Druhá slabika je transkripčním systémem školy EFEO zapisována jako tcheou.

V případě druhé slabiky nelze hovořit o shodě s žádným transkripčním systémem. Slabika je však zapsána stejně jako slabika *zhou* u předchozího analyzovaného pojmu, tedy jako tchëu.

Celý pojem je v mapě v závorce zapsán jako Canton, což je zápis, který se objevuje v CPMR. Jedná se o historicky známý pojem. Název města tak byl z praktických důvodů přepsán do poevropštěné podoby Canton.

桂林	<i>Guìlín</i>	Queiling
----	---------------	----------

- quei
  - WG transkripční systém zaznamenává slabiku *gui* jako kuei. Iniciála je však tvořena písmenem k, nikoliv q.
  - CPMR zapisuje tuto slabiku jako kwei.

- Transkripce Yaleské univerzity pak tuto slabiku značí jako gwei.

První slabika se přibližuje zápisu několika transkripčních systémů, s žádným se však neshoduje.

- ling

- Slabika *lin* je v transkripčních systémech WG, LO, DV, EFEO, Y značena stejně, tedy jako lin.
- Transkripční systém GR slabiku *lin* ve druhém tónu také značí jako lin.

Druhá slabika obsahuje však v analyzované mapě nosovkové zakončení ng, ačkoliv tak v transkripčních systémech, včetně *pinyin*, slabika *lin* takto zaznamenána není. Pravděpodobně se tak jedná o přepisovou chybu.

濟南	<i>Jínán</i>	Teinan
----	--------------	--------

- tei

- Slabiku *ji* realizovanou ve třetím tónu zaznamenává transkripční systém GR jako tii, mohlo by se tedy jednat právě o naznačení tónu.
- Systém francouzské školy EFEO tuto slabiku zapisuje jako tsi.
- Německé transkripční systémy, tedy transkripce nakladatelství Dietz Verlag a Lessing-Othmerova transkripce, přepisují slabiku *ji* jako dsi.

První slabika pojmu *Jínán* tak nekoresponduje s žádným zohledněným transkripčním systémem.

- nan

- Transkripční systémy Y, LO, DV, LSW, EFEO, WG zapisují druhou slabiku identicky s *pinyinem*, tedy jako nan.
- Transkripce GR značí *nan* v druhém tónu taktéž jako nan.

Druhá slabika analyzovaného pojmu je ve všech transkripčních systémech zaznamenána stejně. Slabika tak koresponduje se všemi transkripčními systémy.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
----	----------------	--

雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunnan
----	---------------	--------

- *yun*
  - Přepis první slabiky odpovídá transkripčnímu systému školy EFEO a Yaleské transkripci.
  - V případě zápisu podle WG by muselo být u přehláskované, slabika by tedy byla zapsána jako yün, stejně tak v transkripci LO.
  - Slabika *yun* realizovaná v druhém tónu je podle GR zapsána identicky s *pinyinem*, tedy jako yun.

První slabika odpovídá hned několika transkripčním systémům. Mimo *pinyin* jsou to transkripce GR, Y a EFEO.

- *nan*
  - V transkripčních systémech WG, LO, DV, LSW, CPMR, EFEO i Y je značena slabika stejně, tedy jako nan.
  - V případě GR je druhý tón značen také stejně.

Celý pojem Yunnan je identický s *pinyinem*, stejně tak odpovídá transkripčnímu systému školy EFEO, Yaleské transkripci a systémů Gwoyeu Romatzyh.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nantchang
----	-----------------	-----------

- *nan*
  - Systémy WG, LO, D, LSW, CPMR, EFEO i Y zapisují první analyzovanou slabiku stejně, tedy jako nan.
  - V případě GR je druhý tón značen též jako nan.

První slabika je ve všech transkripčních systémech značena stejně, neliší se totiž nijak zvlášť od výslovnosti slabik užívaných v Evropě.

- *tchang*
  - Transkripční systém školy EFEO značí druhou slabiku jako tch'ang, tedy s naznačením aspirace pomocí apostrofu.
  - Wade-Gilesova transkripce se odlišuje již více, slabiku *chang* zapisuje jako ch'ang.

Nejblíže se zaznamenání druhé slabiky tedy podobá transkripčnímu systému francouzské školy EFEO. Vzhledem k tomu, že zde však není přítomen apostrof, nelze hovořit o přesné shodě.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Chinyan
----	-----------------	---------

- chin
  - o Transkripční systém školy EFEO uvádí chen.
  - o Ostatní transkripční systémy tuto slabiku s iniciálou ch nezapisují.

Vzhledem k tomu, že ostatní transkripční systémy slabiku *shen* s iniciálou ch nezapisují, neshoduje se analyzovaná slabika s žádnou transkripcí. Nejblíže je transkripčnímu systému školy EFEO, z důvodu rozdílnosti samohlásky ve finále však nelze konstatovat, že by byl zápis s transkripcí EFEO identický.

- yan

U druhé slabiky je absence nosovkového zakončení finály, tedy ng. Slabika proto nekoresponduje s žádnou transkripcí použitou v této práci.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Tayoan (I. Formosa)
----	---------------	---------------------

- ta
- yoan

Jak již bylo vysvětleno při analýze označení pro *Táiwān* u první mapy (str. 28), pojem Tayoan pochází od domorodých Siraiyů. Postupně se tento pojem přetvořil z původního označení jedné tchajwanské vesnice. (LIŠČÁK, 2003: 10)

Pojem uvedený v závorce, tedy I. Formosa (Ilha Formosa), pochází od portugalských námořníků. Ti na Tchaj-wan připluli v roce 1544. (LIŠČÁK, 2003: 29)

西安	<i>Xī'ān</i>	Singan
----	--------------	--------

- si

- Si jakožto zápis slabiky *xi* odpovídá kromě české transkripce i transkripčnímu systému školy EFEO a CPMR.
- ngan
  - Druhá slabika koresponduje pouze se systémem francouzské školy EFEO.

U pojmu Singan se jedná o staré označení pro město *Xī'ān*. Toto označení je však zapsáno identicky s transkripčním systémem EFEO.

Tabulka č. 3: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 2)

Wade-Gilesova transkripce	20%
Transkripční systém školy EFEO	35%
Lessing-Othmerova transkripce	20%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	30%
Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	20%
Transkripce Yaleské univerzity	25%
Žádná shoda	55%

Tabulka č. 4: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 2)

Transkripční systém školy EFEO	20%
Chinese Postal Map Romanization	10%
Gwoyeu Romatzyh	10%

Transkripce Yaleské univerzity	10%
Žádná shoda	70%

U analyzovaných pojmů druhé mapy byly celé pojmy, tedy vždy obě jejich slabiky, shodné se stejným transkripčním systémem jen ve třech případech. U prvního pojmu, Peking, byla nalezena shoda se systémem Chinese Postal Map Romanization. V případě pojmu Yunnan pak byla zaznamenána shoda hned se třemi transkripčními systémy, tedy systémem francouzské školy EFEO, systémem Yaleské univerzity a s transkripcí Gwoyeu Romatzyh. Pojem Singan se pak též shodoval se systémem EFEO. U dalších sedmi pojmů se shodovaly pouze jednotlivé slabiky, případně se pojmy neshodovaly vůbec.

3.3 Karte von Asien (1795)

Tato mapa německého původu pochází z roku 1795. Je dostupná ve Vědecké knihovně v Olomouci (VKOL), ale i v elektronické podobě na internetových stránkách VKOL. Autorem barevné mapy o rozměrech 70x90 cm je Franz J. J. von Reilley. Mapa zachycuje Asii a část Evropy.

北京	<i>Běijīng</i>	Pekin
----	----------------	-------

- pe
  - První slabika odpovídá zápisu podle CPMR. Tento systém v případě přepisu názvu pro *Běijīng* značí iniciálu *b* jako p, finálu *ei* pak mění na e.
- kin
  - CPMR zapisuje slabiky *jing* jako jing, tudíž pojem Běijīng by byl pomocí tohoto transkripčního systému zapsán jako Peking. Zde je však místo finály ing použita finála in.

Vzhledem k tomu, že je pojem zapsán bez nosovkového zakončení finály, tedy ng, nelze v případě tohoto pojmu hovořit o shodě s žádným transkripčním systémem. Pravděpodobně se však jedná o náznak přepisu CPMR.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Futscheu
----	---------------	----------

- fu
  - Transkripční systém GR zapisuje slabiku *fu* realizovanou ve druhém tónu jako fwu, takže zde o shodě hovořit nelze.
  - Zápis první slabiky je shodný se systémy WG, LO, LSW, DV i Y.

Je-li z praktických důvodů pominuta shoda s českou transkripcí a s *pinyinem*, je zápis první slabiky analyzovaného pojmu shodný se čtyřmi transkripčními systémy, a to Lessing-Othmerovou transkripcí, transkripcí nakladatelství Dietz Verlag, Wade-Gilesovou transkripcí a transkripčním systémem Yaleské univerzity.

- tscheu
  - Německé transkripce D a LO zapisují *zhou* jako dschou.

- Transkripční systém francouzské školy EFEO tuto slabiku přepisuje jako tcheou.

Druhá analyzovaná slabika označení pro *Fúzhōu* se nejvíce přibližuje německé transkripci nakladatelství Dietz Verlag a Lessing-Othmerově transkripci. Iniciála *zh* je však zapsána jako dsch, nikoliv jako tsch, jak je tomu v mapě. Proto nelze hovořit o shodě.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kanton
----	------------------	--------

- kan
  - CPMR zaznamenává *Guǎngzhōu* jako Canton. Souhláska c je zde však zaměněna na k, proto se první slabika neshoduje.
- ton

Nejvíce se přibližuje tento pojem přepisu CPMR. V první slabice je však souhláska c zapsána jako k. Shoduje se tedy pouze druhá slabika, nikoliv celý pojem.

桂林	<i>Guìlín</i>	Keilin
----	---------------	--------

- kei
  - Wade-Gilesova transkripce přepisuje slabiku *gui* jako kuai.
  - Transkripční systém školy EFEO první slabiku zapisuje jako koei.

V případě první slabiky nebyla nalezena shoda s žádnou posuzovanou transkripcí. Nejblíže se přepis slabiky *gui* podobá transkripčnímu systému školy EFEO a Wade-Gilesově transkripci. Nelze však hovořit o shodě.

- lin
  - Transkripční systém GR zapisuje slabiku *lin* realizovanou ve druhém tónu identicky s *pinyinem*.
  - Dále zápis lin koresponduje s transkripcemi WG, LO, DV, LSW, CPMR, EFEO i Y.

Druhá slabika analyzovaného pojmu je identická se všemi transkripčními systémy, které byly v této práci představeny.

Celkově však nelze prohlásit, že se zápis celého pojmu *Guilín*, tedy Keilin shoduje s některým z posuzovaných transkripčních systémů.

濟南	<i>Jínán</i>	Tsinan
----	--------------	--------

- tsi
  - Německé transkripce DV a LO značí *ji* jako dji. Ačkoliv se jedná o mapu německého původu, k německým přepisům tak tento pojem neodkazuje.
  - Transkripční systém školy EFEO zapisuje první slabiku stejně, jako je uvedeno v mapě, tedy jako tsi.
  - Stejně tak zápis první slabiky odpovídá přepisu CPMR.
- nan
  - Zápis druhé slabiky je identický kromě *pinyin*u či české transkripce i s transkripce WG, LO, DV, LSW, Y a EFEO.
  - Zápis odkazuje též i k přepisu slabiky *nan* realizované v druhém tónu prostřednictvím transkripčního systému GR.
  - Druhá slabika odpovídá i přepisu CPMR.

Celý pojem se shoduje se zápisem podle přepisových systémů CPMR a EFEO.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunan

- yu
  - Pokud by byla finála y zaměněna za un, odkazoval by zápis první slabiky k transkripčnímu systému školy EFEO.
  - Stejně tak by se dalo hovořit o GR, která slabiku *yun* realizovanou v druhém tónu zapisuje identicky s *pinyinem*, tedy yun.

Vzhledem k tomu, že je zaměněna finála, chybí zakončení prostřednictvím nazální souhlásky n, nelze tvrdit, že první slabika koresponduje s některou z posuzovaných transkripcí.

- nan

- Zápis je identický s *pinyinem* i českým transkripčním systémem.
- Vzhledem k tomu, že se jedná o německou mapu, nikoliv českou, v případě posuzování ostatních transkripcí lze nalézt shodu se systémy WG, LO, DV, EFEO, LSW a Y.
- Stejně tak odkazuje zápis k transkripci GR.

Stejně jako u předchozího analyzovaného pojmu *Jínán* se zápis druhé slabiky shoduje hned s několika transkripčními systémy.

Vzhledem k tomu, že první analyzovaná slabika v přepisu pojmu *Yúnnán* nekorespondovala s žádnou transkripcí, lze zařadit pouze druhou slabiku, nikoliv celý pojem.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nantschan
----	-----------------	-----------

- nan

- Zápis první slabiky realizované v druhém tónu je identický s transkripčními systémy WG, LO, LSW, DV, EFEO, Y i GR.
- Mimo již zmíněné systémy se zápis shoduje i s českou transkripcí a s *pinyinem*.

- tschan

- Přepis pro slabiku *chang* odpovídá oběma německým transkripcím, DV i LO, které obě zapisují tuto slabiku jako tschan.

Pojem Nantschan, tedy přepis názvu města *Nánchāng* odpovídá německé transkripci nakladatelství Dietz Verlag a Lessing-Othmerově transkripci. Jedná se navíc o mapu německého původu.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Schinian
----	-----------------	----------

- schin

Takto zapsaná slabika *shen*, tedy podoba s finálou tvořenou samohláskou ī nikoliv e, se v žádné zmíněné transkripci nevyskytuje.

- ian

- V druhé slabice je vynecháno nosovkové zakončení pomocí ng.
- Transkripční systém GR zapisuje *yang* v druhém tónu jako yang. Slabiku realizovanou v prvním tónu pak jako iang.
- Pokud by nebylo opomenuto ve finále ng a iniciálou by bylo y, jednalo by se o transkripce WG, LO i systém školy EFEO.

Druhá slabika se kvůli absenci nosovkového zakončení v podobě ng neshoduje ve svém zápisu s žádným z posuzovaných transkripčních systémů. Celý pojem tak nekoresponduje s žádnou ze zmíněných transkripcí, a to ani v případě jednotlivých slabik.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Tayoan (od. Formosa)
----	---------------	----------------------

- ta
- yoan

V tomto případě se jedná o přepis názvu, který začali používat pro Tchaj-wan Číňané mluvící jihofuťiensky. Přejali totiž název jedné z tamějších vesnic tchajwanských domorodých Siraiyů, Tayovan či Tyouan. Přepis tedy vychází z historie. (LIŠČÁK, 2003: 10) V druhé slabice je však samohláska i nahrazena y. Pojem nekoresponduje s žádnou transkripcí.

西安	<i>Xī'ān</i>	Sigan
----	--------------	-------

- si
  - Slabiku *xi* značí Wade-Gilesova transkripce jako hsi, tedy s naznačením aspirace. Stejně je tomu v případě německé Lessing-Othmerovy transkripce.
  - Transkripce nakladatelství Dietz-Verlag aspiraci naznačuje za pomoci zdvojení souhlásky, tedy jako ssi.
  - Slabiku *xi* zapisuje jako si transkripční systém školy EFEO a CPMR.
- gan

V případě geografického pojmu města *Xī'ān* došlo v případě této mapy k pravděpodobné kombinaci se starým historickým názvem Singan. Proto se přepis neshoduje s žádným posuzovaným transkripčním systémem.

Tabulka č. 5: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 3)

Wade-Gilesova transkripce	25%
Transkripční systém školy EFEO	30%
Lessing-Othmerova transkripce	30%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	30%
Chinese Postal Map Romanization	40%
Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	25%
Žádná shoda	50%

Tabulka č. 6: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 3)

Transkripční systém školy EFEO	10%
Lessing-Othmerova transkripce	10%
Transkripce nakladatelství Dietz-Verlag	10%
Chinese Postal Map Romanization	10%
Žádná shoda	80%

U mapy Karte von Asien nebylo možné zařadit celé geografické pojmy v osmi případech z deseti. Celkově však bylo těžké i zařazení jednotlivých slabik, a to z důvodu absence nosovkového zakončení finál v podobě ng, ve všech případech byla použita vždy jen samotná nazála n.

3.4 Die Obere Oder Nördliche Halbkugel Der Erde (1800)

Další mapa, která byla čerpána z archivu Vědecké knihovny v Olomouci. Byla poprvé vydána v Horizont von Wien a jejím autorem je Philipp Joseph Schalbacher. Je barevná a její rozměry jsou 92x69 cm. Byla převedena do elektronické podoby a je k dispozici na internetových stránkách Vědecké knihovny v Olomouci.

北京	<i>Běijīng</i>	Pecking
----	----------------	---------

- pe
- cking

Přepis pojmu do latinky se nejvíce podobá zápisu, který uvádí transkripce Chinese Postal Map Romanization. Ta tento pojem přepisuje jako Peking. Stejně pak název pro současné hlavní město Čínské lidové republiky je uváděn i ve své počestělé či poevropštěné verzi. Vždy však bez přítomnosti souhlásky ç. Přepis tohoto pojmu tak nekoresponduje s žádnou z posuzovaných transkripcí. První slabika však koresponduje s přepisem dle transkripce CPMR.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Futcheu-fu
----	---------------	------------

- fu
  - Zápis první slabiky je shodný se systémy WG, LO, LSW, DV i Y.
  - Nejedná se o shodu se systémem GR, ten slabiku *fu* realizovanou ve druhém tónu značí jako fwu.

První slabika se shoduje hned s několika transkripčními systémy. Jelikož se však jedná o mapu německého původu, bude podstatná právě shoda s německými transkripcemi, tedy s Lessing-Othmerovou transkripcí a transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.

- tcheu
  - V případě, že by byla přítomna samohláska o, slabika by tedy byla zapsána jako tcheou, by se dalo hovořit o transkripčním systému školy EFEO.

- V německých transkripcích je uveden pro přepis slabiky *zhou* zápis dschou.

Druhá slabika druhého analyzovaného pojmu se neshoduje s žádnou transkripcí. Blíží se německým transkripčním systémům LO a DV a transkripčnímu systému školy EFEO. Ani v jednom z případů se však nejedná o přesnou shodu.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kanton
----	------------------	--------

- kan
- ton

V případě, že by souhláska k byla nahrazena souhláskou c, jednalo by se o zápis prostřednictvím Chinese Postal Map Romanization. Tento zápis se k CPMR blíží, jedná se však pravděpodobně o poněmčenou podobu přepisu. Proto pojem nekoresponduje s žádnou posuzovanou transkripcí.

桂林	<i>Guìlín</i>	Queiling-fu
----	---------------	-------------

- quei
  - WG transkripce zapisuje *gui* jako kuei, iniciála však není zaznačena souhláskou q, nýbrž souhláskou k.
  - Transkripce Yaleské univerzity uvádí gwei.

V případě první slabiky nebyla nalezena shoda s žádnou transkripcí. Může se jednat i o pokus přiblížit se přepisu uváděným transkripcí Chinese Postal Map Romanization, která značí slabiku *gui* jako kwei. Pojem však s žádným z posuzovaných transkripčních systémů nekoresponduje.

- ling
  - V případě přepisu slabiky *lin* se jedná o chybu.

Tento zápis odkazuje k transkripčnímu systému GR, který takto zachycuje slabiku *ling* realizovanou ve druhém tónu, stejně tak ke všem ostatním transkripcím, kde se přepis *ling* nemění, je tedy identický s *pinyinem*. Vzhledem k tomu, že se však jedná o slabiku

lin, nikoliv *ling*, nelze konstatovat, že zápis koresponduje s některým z přepisovacích systémů.

濟南	<i>Jínán</i>	Tsinang-fu
----	--------------	------------

- tsi
  - Německé transkripční systémy LO i DV zapisují první slabiku jako dji.
  - Transkripční systém školy EFEO a CPMR uvádějí tsi.

Přepis první slabiky odkazuje k transkripčnímu systému školy L'École française d'Extrême-Orient. Stejně tak koresponduje s přepisem podle Chinese Postal Map Romanization.

- nang
  - U druhé slabiky pojmu *Jinan* je opět nazální zakončení finály zapsáno jako ng, nikoliv n.
  - Pokud by *nan* bylo zapsáno identicky s *pinyinem*, odkazovalo by k transkripčním systémům WG, LO, DV, EFEO i GR, který takto značí slabiku *nan* realizovanou ve druhém tóně.

Vzhledem k použití jiného zápisu nazálního zakončení nelze konstatovat shodu s žádnou z transkripcí. Proto nelze zařadit ani celý pojem.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunnan

- yun
  - WG transkripce zapisuje slabiku *yun* jako yün. Stejně tak německá Lessing-Othmerova transkripce.
  - Gwoyeu Romatzyh druhý tón slabiky *yun* zapisuje identicky s *pinyinem*.
  - Přepis koresponduje se zápisem, který uvádí transkripční tabulky systému francouzské školy EFEO.

Kromě *pinyin*u koresponduje přepis první slabiky pojmu *Yunnan* s transkripčním systémem EFEO a s romanizační abecedou Gwoyeu Romatzyh. U ostatních slabik je pozměněn zápis iniciály či finály.

- nan
  - Zápis druhé slabiky je se všemi transkripčními systémy identický.

Pojem *Yunnan* je zapsán identicky s *pinyinem*. Stejně tak pojem může korespondovat s francouzským systémem školy EFEO a s transkripčním systémem Gwoyeu Romatzyh.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nantschang-fu
----	-----------------	---------------

- nan
  - Zápis slabiky *nan* je ve všech transkripcích stejný, včetně přepisu slabiky realizované v druhém tónu podle GR.
- tschang
  - Druhá slabika koresponduje s oběma německými transkripčními systémy, tedy s Lessing-Othmerovou transkripcí i s transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.

Zápis pojmu *Nanchang* souhlasí s přepisem podle obou německých transkripcí LO i DV. Vzhledem k tomu, že byla mapa vydána ve Vídni, je odkaz k těmto transkripčním systémům zcela logický.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Shinyang
----	-----------------	----------

- shin
  - WG transkripce pro *shen* uvádí shên.
  - Německá LO transkripce uvádí shên, transkripce nakladatelství Dietz Verlag pak přepisuje tuto slabiku jako schön.
  - Francouzský transkripční systém školy EFEO uvádí chen.
  - Gwoyeu Romatzyh pro slabiku *shen* realizovanou ve třetím tónu uvádí pak sheen.

První slabika přepisu pojmu *Shenyang*, tedy slabika shin, neodkazuje k žádnému z posuzovaných transkripčních systémů.

- yang
  - o Zápís je v pŕípádě druhé slabiky identický s *pinyinem*, stejně tak s transkripcemi WG, LO, CPMR a GR.

Zápís druhé slabiky, tedy slabiky *yang*, je identický s *pinyinem* a odkazuje ke třem transkripčním systémům. Vzhledem k tomu, že však první slabika nekoresponduje s žádnou z transkripcí, nelze celý pojem zařadit.

臺灣	<i>Táiwān</i>	I. Formosa
----	---------------	------------

V mapě Die Obere Oder Nördliche Halbkugel Der Erde je pro Tchaj-wan použit starý historický název I. Formosa, tedy Ilha Formosa, který dali ostrovu portugalští mořeplavci roku 1517, když ostrov poprvé spatřili. Ilha Formosa z portugalštiny znamená Krásný ostrov. (LIŠČÁK, 2003: 10)

西安	<i>Xī'ān</i>	Sigan
----	--------------	-------

- si
- gan

Správně by měl být název Singan. Jedná se o starý historický název města *Xi'an*. Přepis první slabiky *xi* na si by mohl odkazovat na transkripční systém školy EFEO a CPMR. Celý pojem se však s žádnou z transkripcí neshoduje.

Tabulka č. 7: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 4)

Wade-Gilesova transkripce	20%
Transkripční systém školy EFEO	25%
Lessing-Othmerova transkripce	25%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	35%

Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	15%
Transkripce Yaleské univerzity	15%
Žádná shoda	45%

Tabulka č. 8: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 4)

Transkripční systém školy EFEO	10%
Lessing-Othmerova transkripce	10%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	10%
Gwoyeu Romatzyh	10%
Žádná shoda	80%

Při analýze jednotlivých slabik pojmů v mapě Die Obere Oder Nördliche Halbkugel Der Erde vydané roku 1800 ve Vídni bylo zjištěno, že nejvíce přepisy odkazují k transkripčnímu systému Chinese Postal Map Romanization.

Co se týká potenciálního zařazení k posuzovaným transkripčním systémům, pouze dva pojmy odpovídaly některé z transkripcí. Přepis pojmu *Yunnan*, který byl identický s *pinyinem*, odpovídá přepisu podle transkripčního systému školy EFEO a Gwoyeu Romatzyh. V případě pojmu Nantschang-fu, tedy přepisu názvu města *Nanchang*, přepis odkazuje k německým systémům, tedy k Lessing-Othmerově transkripci a transkripci nakladatelství Dietz Verlag.

U některých názvů se objevuje spojovník a slabika fu, odkazující ke znaku 府 *fǔ*. Značí tak, že se jedná o město, správní středisko.

3.5 Asien (1844)

Tato mapa německého původu byla vydána roku 1844 na Geografickém institutu ve Výmaru a jejím autorem je C. F. Weiland. Mapa je barevná a zachycuje celou Asii, včetně oblastí dnešní Indonésie. Mapa byla převedena do elektronické podoby a je volně k dispozici na internetových stránkách Digitální knihovny map Vědecké knihovny v Olomouci.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
- king

V případě prvního pojmu se jedná o název města, které je z historického hlediska velice dobře známé, proto pro něj byla vytvořena poevropštěná podoba, tedy Peking. Takto pojem *Běijīng* zapisuje i Chinese Postal Map Romanization. Proto lze tento pojem přiřadit k CPMR. Druhá slabika je pak zapsána identicky s EFEO.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Futscheu-fu
----	---------------	-------------

- fu
  - Kromě české transkripce či *pinyin* je první slabika druhého pojmu identická i se zápisem podle transkripčních systémů WG, LO, LSW, DV či transkripce Yaleské univerzity.
  - Se systémem Gwoyeu Romatzyh se zápis neshoduje, protože takto zapisuje slabiku *fu* realizovanou v prvním tónu, nikoliv ve druhém.

Přepis první slabiky, která je identický s *pinyinem*, odkazuje hned k několika transkripčním systémům. Jedná se o německou mapu, tudíž je nejpodstatnější shoda s německými transkripcemi LO a DV.

- tscheu
  - Transkripční systém školy EFEO uvádí tcheou.
  - Německé transkripční systémy LO a DV přepisují *zhou* jako dschou. V tomto případě se tedy přepis neshoduje.

U druhé slabiky pojmu *Fúzhōu* nebyla nalezena shoda s žádným z posuzovaných transkripčních systémů.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kuangtscheu-fu
----	------------------	----------------

- kuang
  - Tento zápis by odpovídal české transkripci.
  - Stejně značí slabiku *guang* i Wade-Gilesova transkripce.
  - V případě, že by zápis měl odkazovat k systému Gwoyeu Romatzyh, by se jednalo o slabiku realizovanou v prvním tóně, nikoliv třetím.

První slabika přepisu geografického pojmu *Guǎngzhōu* odkazuje k anglické Wade-Gilesově transkripci.

- tscheu
  - Transkripční systém francouzské školy EFEO uvádí pro přepis slabiky *zhou* tcheou.
  - Oba německé přepisové systémy, tedy Lessing-Othmerova transkripce a transkripce nakladatelství Dietz Verlag, uvádějí pak dschou.

Přepis slabiky *zhou* v názvu města *Guǎngzhōu* se shoduje s přepisem stejné slabiky u předchozího pojmu *Fúzhōu*. Nejblíže je druhá slabika podobná německým transkripčním systémům a systému školy EFEO. Neshoduje se však s žádnou posuzovanou transkripcí.

桂林	<i>Guìlín</i>	Kueilin-fu
----	---------------	------------

- kuei
  - Jediný systém, se kterým se přepis první slabiky pojmu *Guìlín* shoduje, je Wade-Gilesova transkripce. Ostatní transkripční systémy se vždy odlišují.
- lin
  - Druhá slabika je identická s *pinyinem*, stejně tak s ostatními systémy, tedy s WG, LO, DV, EFEO, LSW, CPMR a Y.

- Gwoyeu Romatzyh zapisuje tuto slabiku realizovanou ve druhém tónu taktéž stejně jako *pinyin*, tedy jako *lin*.

Přepis druhé slabiky je identický hned s několika posuzovanými transkripcemi. Vzhledem ke skutečnosti, že první slabika koresponduje pouze s Wade-Gilesovou transkripcí, lze konstatovat, že pojem Kueilin-fu odkazuje právě k WG.

濟南	<i>Jínán</i>	Tsinan-fu
----	--------------	-----------

- tsi

- Přepis slabiky *ji* odkazuje k transkripčnímu systému školy EFEO, která tuto slabiku značí jako tsi.
- Stejně tak může přepis pojmu odkazovat k systému Chinese Postal Map Romanization, kde se též *ji* mění na tsi.

Přepis první slabiky pojmu *Jínán* tak odkazuje hned ke dvěma systémům, a to Chinese Postal Map Romanization a transkripčnímu systému školy L'École française d'Extrême-Orient.

- nan

- Přepis druhé slabiky je totožný se všemi posuzovanými transkripčními systémy. WG, LO, DV, CPMR, LSW, EFEO, Y. Stejně tak i GR, která takto značí slabiku *nan* realizovanou ve druhém tóně.

Vzhledem k tomu, že druhá slabika odpovídá všem posuzovaným systémům, lze pojem zařadit na základě zařazení první slabiky k transkripci Chinese Postal Map Romanization a k transkripčnímu systému školy L'École française d'Extrême-Orient.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	Yunnan-fu
雲南	<i>Yúnnán</i>	

- yun

- Wade-Gilesova transkripce přepisuje *yun* jako yün. U Lessing-Othmerovy transkripce je tomu stejně.

- Identicky s *pinyinem* uvádí slabiku *yun* realizovanou ve druhém tónu Gwoyeu Romatzyh, stejný přepis pak lze nalézt i v tabulkách systému školy EFEO.

První slabika se shoduje s transkripčním systémem francouzské školy EFEO a s Gwoyeu Romatzyh. Ostatní transkripční systémy slabiku *yun* identicky s *pinyinem* nezapisují.

- nan

- Druhá slabika koresponduje se všemi transkripce, tedy WG, LO, DV, CPMR, EFEO, Y, LSW.
- Stejně tak souhlasí i zápis v druhém tónu realizované slabiky *nan* prostřednictvím systému Gwoyeu Romatzyh.

Vzhledem k tomu, že první analyzovaná slabika v pojmu *Yúnnán* odpovídala kromě *pinyinovému* zápisu i zápisu prostřednictvím transkripčních systémů EFEO a GR, lze celý pojem zařadit právě k těmto dvěma systémům.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nantschang-fu
----	-----------------	---------------

- nan

- První slabika v pojmu *Nánchāng* je identická kromě *pinyinem* se všemi posuzovanými transkripčními systémy. Jedná se o WG, LO, LSW, DV, CPMR, EFEO i Y.
- Pro slabiku *nan* realizovanou v druhém tónu uvádí tabulky systému Gwoyeu Romatzyh také přepis identický s *pinyinem*, tedy nan.

- tschang

- Přepis pro *chang* uvedený v mapě Asien odkazuje k německým transkripcím, tedy k Lessing-Othmerově transkripci a k transkripci nakladatelství Dietz Verlag.

Mapa Asien byla vydána ve Výmaru, je tedy německého původu, tudíž je v případě druhé slabiky pojmu *Nánchāng* odkaz k německým transkripčním systémům zcela logický. Na základě toho lze zařadit celý pojem přiřadit k Lessing-Othmerově transkripci a k transkripci nakladatelství Dietz Verlag.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Schinyan od. Mukden
----	-----------------	---------------------

- schin

- Pokud by finála nebyla tvořena samohláskou *i*, ale *e*, odkazoval by pojem k transkripci Yaleské univerzity. Stejně tak by se mohla jednat o přepisu slabiky *shen* realizované v prvním tónu podle Gwoyeu Romatzyh.

První slabiku nelze přiřadit k žádnému transkripčnímu systému, jelikož finála obsahuje samohlásku *i*, která se v žádných přepisových tabulkách posuzovaných transkripcí nevyskytuje.

- yan

- Nazální zakončení slabiky je zapsáno pomocí *ŋ*, nikoliv *ng*, proto se zápis druhé slabiky s žádnou transkripcí neshoduje.
- Pokud by nebylo opomenuto zakončení slabiky, mohlo by se jednat o Yaleskou transkripci, stejně tak o WG, LO, EFEO a druhý tón v systému GR.

Vzhledem k tomu, že je pozměněno zakončení finály, nelze druhou slabiku pojmu *Shěnyáng* zařadit k žádné transkripci. Celý pojem tak též nelze zařadit. Pojem Mukden je pak označení města *Shěnyáng* v mandžuštině.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Taiwan (Formosa)
----	---------------	------------------

- tai

- Přepis identický s *pinyinem* uvádí Yaleská transkripce, stejně tak obě německé transkripce LO a DV. Stejně tak i LSW.
- Gwoyeu Romatzyh přepisuje tuto slabiku identicky s *pinyinem* pouze v případě, že je realizována v prvním tónu, čemuž tak v tomto případě není.

První slabika přepisu pojmu *Táiwān* uvedenému v německé mapě Asien odkazuje k oběma německým transkripčním systémům, tedy Lessing-Othmerově transkripci a transkripci nakladatelství Dietz Verlag. Stejně tak pak k transkripčnímu systému Yaleské univerzity.

- wan
  - Zápis druhé slabiky je též identický s *pinyinem* a koresponduje tak se všemi transkripčními systémy, tedy WG, LO, DV, EFEO a Y.
  - Gwoyeu Romatzyh takto zapisuje slabiku *wan* realizovanou ve druhém tónu, proto nelze konstatovat, že by druhá slabika odkazovala k systému GR.

Druhá slabika analyzovaného pojmu odkazuje hned k několika transkripčním systémům. Zohledníme-li však fakt, že první slabika korespondovala pouze s německými transkripcemi a s Yaleskou transkripcí, lze přepis uvedený v mapě Asien pro *Táiwān* přiřadit pouze ke třem výše zmíněným transkripčním systémům.

Jak uvádí Liščák, pojem Taiwan se začal pro přepis názvu používat po roce 1612. Do té doby se užíval název Ilha Formosa, či zkráceně Formosa, jenž je uveden v závorce. (LIŠČÁK, 2003: 10)

西安	<i>Xī'ān</i>	Ssingan-fu
----	--------------	------------

- ssi
  - Tento přepis odkazuje k přepisu slabiky *xi* podle transkripce nakladatelství Dietz Verlag.
  - S jedním s by se jednalo o přepis *xi* podle transkripčního systému školy EFEO či případně českou transkripci.
- ngan
  - Přepis ngan koresponduje s přepisem slabiky *an* podle francouzské transkripce EFEO.

Vzhledem k tomu, že se opět jedná o přepis starého názvu města *Xī'ān*, tedy název Singan, nekoresponduje přepis analyzovaných slabik ani s jednou z posuzovaných transkripcí.

Tabulka č. 9: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 5)

Wade-Gilesova transkripce	40%
Transkripční systém školy EFEO	45%
Lessing-Othmerova transkripce	40%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	45%
Chinese Postal Map Romanization	35%
Gwoyeu Romatzyh	25%
Latinxua Sin Wenz	30%
Transkripce Yaleské univerzity	35%
Žádná shoda	20%

Tabulka č. 10: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 5)

Wade-Gilesova transkripce	10%
Transkripční systém školy EFEO	20%
Lessing-Othmerova transkripce	20%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	20%
Gwoyeu Romatzyh	10%
Transkripce Yaleské univerzity	10%
Žádná shoda	40%

V této mapě německého původu z roku 1844 již značně ubylo analyzovaných pojmů, které by nebylo možné zařadit k žádné z posuzovaných transkripcí. Rozšířila se tak i řada transkripčních systémů, k nimž by mohly pojmy případně odkazovat. Pouze čtyři pojmy z deseti nebylo možné zařadit. Stejně tak ubylo i nezařaditelných slabik.

U některých zeměpisných označení byla i v této mapě, stejně jako v předchozí analyzované, přidána za pojmy slabika fu (府 *fǔ*), odkazující ke skutečnosti, že se jednalo o správní město.

3.6 Neuer Hand-Atlas über alle Theile der Erde (1860)

Mapa německého původu, jejímž autorem je Heinrich Kiepert. Barevná mapa o rozměrech 50x33 cm zachycuje oblast východní Asie a byla vydána Dietrichem Reimerem v Berlíně. Je součástí atlasu složeného ze čtyřiceti mapových listů, kterým předchází text o sedmnácti stranách. Jednotlivé mapy vycházely v letech 1855 až 1859 a jejich autoři byli různí. Atlas se nachází ve Vědecké knihovně v Olomouci a jednotlivé listy atlasu jsou pak k dispozici i v elektronické podobě na internetových stránkách Digitální knihovny map Vědecké knihovny v Olomouci.

北京	<i>Běijīng</i>	Schün-thian (Pe-king)
----	----------------	-----------------------

- schün
- thian

Jedná se o německý název pro město Peking. Používá se však bez spojovníku. V závorce je pak uveden i přepis názvu města podle Chinese Postal Map Romanization. Pro přehlednost však v této práci nebude na záznam v závorkách při analýze brán zřetel.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu-tschëu
----	---------------	-----------

- fu
  - Přepis první slabiky pojmu *Fúzhōu* odpovídá v transkripci GR přepisu slabiky *fu* realizované v prvním tónu, nikoliv ve druhém.
  - Pomineme-li českou transkripci a *pinyin*, koresponduje přepis první slabiky s transkripčními systémy WG, LSW, LO, DV a transkripcí Yaleské univerzity.

Vzhledem k tomu, že se jedná o mapu německého původu, je u první části druhého pojmu podstatná shoda s německými systémy, tedy s Lessing-Othmerovou transkripcí a s transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.

- tschëu
  - Transkripční systém školy EFEO přepisuje slabiku *zhou* jako tcheou.
  - Německé transkripce LO a DV uvádějí pro *zhou* dschou.

- V případě přepisu dle Wade-Gilesovy transkripce se pak jedná o chou.

U druhé slabiky pojmu *Fúzhōu* nebyla nalezena shoda s žádným posuzovaným transkripčním systémem. Nejvíce se přepis přibližuje převodu dle francouzské transkripce školy L'École française d'Extrême-Orient. Slabika však není s přepisem identická, proto nelze jednoznačně zařadit ani celý pojem.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kuang-tscheu (Canton)
----	------------------	-----------------------

- kuang
  - Přepis první slabiky je totožný s přepisem podle české transkripce.
  - Stejně pak *guang* přepisuje i Wade-Gilesova transkripce.

V případě první slabiky pojmu je podstatná shoda s transkripčním systémem WG.

- tscheu
  - Přepis druhé slabiky se neshoduje s žádnou posuzovanou transkripcí.

Druhá slabika se neshoduje ani s přepisem stejné slabiky uvedeným výše u předchozího pojmu. Zatímco u pojmu *Fúzhōu* byla slabika *zhou* zapsána s přehláskou, tedy jako tschěu, u pojmu *Guǎngzhōu* tomu je uveden přepis bez přehlásky, tedy tscheu. Stejně jako druhou slabiku, i celý pojem není možné zařadit.

V závorce je opět uveden přepis názvu podle Chinese Postal Map Romanization. Oproti přepisu prvního analyzovaného pojmu, Pe-king, zde však není použit spojovník. Na přepis v závorce opět nebude z důvodu přehlednosti brán zřetel.

桂林	<i>Guìlín</i>	Kuei-lin
----	---------------	----------

- kuei
  - Transkripční systém školy EFEO uvádí pro přepis první slabiky kouei či koei.
  - LO uvádí gue, DV pak guee.
  - První slabika analyzovaného pojmu koresponduje s Wade-Gilesovou transkripcí.

Ačkoliv se jedná o mapu německého původu, přepis první slabiky pojmu *Guilin* odkazuje spíše k anglickému systému, tedy k Wade-Gilesově transkripci.

- lin
  - Kromě *pinyin* a české transkripce odkazuje přepis slabiky *lin* ke všem ostatním analyzovaným transkripčním systémům, tedy k WG, CPMR, LO, DV, Y, LSW, EFEO i GR.

Druhá analyzovaná slabika odpovídá všem posuzovaným transkripcím. Vzhledem k tomu, že první slabika korespondovala pouze s Wade-Gilesovou transkripcí, lze celý pojem zařadit pouze k WG.

濟南	<i>Jínán</i>	Tsi-nan
----	--------------	---------

- tsi
  - Zápis první slabiky je shodný pouze s transkripčním systémem francouzské školy EFEO a s CPMR.
- nan
  - Přepis druhé analyzované slabiky koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy. Tedy WG, LO, DV, EFEO, LSW, Y, GR i CPMR.

Druhá slabika pojmu *Jínán* je shodná se všemi transkripčními systémy. Vzhledem k tomu, že první slabika však byla shodná pouze s transkripčním systémem školy EFEO a CPMR, lze konstatovat, že celý pojem souhlasí s přepisovými tabulkami těchto dvou systémů.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	Jün-nan
雲南	<i>Yúnnán</i>	

- jün
  - Přepis první slabiky se shoduje s přepisem dle tabulek české transkripce.
  - Podstatně důležitější je však shoda s německou transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.

- Lessing-Othmerova transkripce, stejně jako Wade-Gilesova, uvádí přepis slabiky *yun* identicky s *pinyinem*.

U pojmu *Yúnnán* je podstatná shoda s německým transkripčním systémem nakladatelství Dietz Verlag. Vzhledem k tomu, že je materiál německého původu, nebude shoda s českým transkripčním systémem v celkovém shrnutí zohledněna.

- nan

- Stejně jako u předchozího analyzovaného pojmu odkazuje přepis identický s *pinyinem* ke všem posuzovaným transkripčním systémům, tedy WG, LO, DV, EFEO, Y, GR, LSW i CPMR.

Celkově lze konstatovat, že se pojem *Yúnnán* shoduje s německou transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nan-tsch'ang
----	-----------------	--------------

- nan

- Nalezena shoda se všemi systémy, stejně jako u předchozího pojmu, tedy WG, LO, DV, EFEO, Y, GR, LSW i CPMR.

- tsch'ang

- Obě německé transkripce zapisují slabiku *chang* jako tschang, tedy bez apostrofu naznačujícího aspiraci.
- S apostrofem pracuje WG (ch'ang) a EFEO (tch'ang).

U tohoto pojmu nebyla nalezena shoda s žádným transkripčním systémem, a to z důvodu přítomnosti apostrofu ve druhé analyzované slabice.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Sching-Jang (Mukden)
----	-----------------	----------------------

- sching

Je zde chybně zapsáno nazální zakončení slabiky, tedy ng, nikoliv pouze n. V případě přepisu slabiky *shen* či *sheng* však žádný transkripční systém nepracuje se samohláskou *i* ve finále. V případě první slabiky pojmu *Shěnyáng* tak nebyla nalezena shoda.

- jang
  - Přepis iniciály *y* na *j* zaznamenává kromě české transkripce i německá transkripce nakladatelství Dietz Verlag.

Druhá slabika je shodná s přepisem dle transkripčních tabulek nakladatelství Dietz Verlag. V případě první analyzované slabiky pojmu *Shěnyáng* nebyla nalezena shoda s žádným systémem, tudíž není shodný celý pojem.

V závorce je v mapě uveden název Mukden, který je mandžuského původu.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Thai-wan (Ilha Formosa)
----	---------------	-------------------------

- thai
  - Německé transkripční systémy uvádějí tai, stejně tak i transkripční systém Yaleské univerzity.
  - Systémy WG a EFEO naznačují aspiraci pomocí apostrofu (t'ai), nikoliv použitím souhlásky h.

První slabika nekoresponduje s žádným posuzovaným transkripčním systémem.

- wan
  - Přepis identický s *pinyinem* uvádí transkripce WG, LO, DV, EFEO a Y.
  - GR takto značí slabiku *wan* realizovanou v druhém tónu, nikoliv v prvním.

Ačkoliv se druhá analyzovaná slabika shoduje hned s několika transkripčními systémy, není možné celý pojem k některému ze systémů přiřadit, a to z důvodu nezařaditelnosti první analyzované slabiky přepisu pojmu *Táiwān*. V závorce je pak opět uveden portugalský název, tedy Ilha Formosa.

西安	<i>Xī'ān</i>	Si-ngan
----	--------------	---------

- si
  - Přepis slabiky *xi* jako si lze nalézt v českých transkripčních tabulkách, stejně tak i v tabulkách systému francouzské školy EFEO a CPMR.
- ngan

- V případě druhé slabiky přepisu pojmu *Xī'ān* koresponduje ngan transkripčními tabulkami školy EFEO.

Přepis názvu města *Xī'ān* se shoduje se systémem francouzské školy EFEO.

Tabulka č. 11: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 6)

Wade-Gilesova transkripce	40%
Transkripční systém školy EFEO	40%
Lessing-Othmerova transkripce	30%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	40%
Chinese Postal Map Romanization	30%
Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	30%
Žádná shoda	35%

Tabulka č. 12: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 6)

Wade-Gilesova transkripce	10%
Transkripční systém školy EFEO	20%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	10%
Chinese Postal Map Romanization	10%
Žádná shoda	60%

V této německé mapě bylo nezařaditelných sedm pojmů z deseti, přičemž u jednotlivých analyzovaných slabik nebyla nalezena shoda pouze ve čtyřiceti procentech, což je pouze o pět procent více než v případě předchozí mapy.

U mapy Neuer Hand-Atlas über alle Theile der Erde se ve všech analyzovaných pojmech objevují mezi jednotlivými slabikami spojovníky, ačkoliv tomu tak u jiných kartografických materiálů stejného původu a ze stejného období není.

3.7 Johnson's China (1865)

Autorem této mapy amerického původu je Alvin Jewett Johnson, který mapu publikoval ve svém atlase Johnson's Atlas. Hlavní pozornost je v případě tohoto kartografického materiálu věnována městům a vodstvu. Ve své elektronické podobě je mapa volně dostupná na internetových stránkách Wikimedia Commons.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
- king

Přepis prvního analyzovaného pojmu odpovídá zápisu podle transkripce Chinese Postal Map Romanization. Jedná se o historicky známý pojem, tudíž se začala používat jeho poevropštěná varianta. Druhá slabika též odkazuje k přepisu dle systému školy EFEO.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Fuhchau
----	---------------	---------

- fuh
  - Takto zapisuje transkripční systém Gwoyeu Romatzyh slabiku *fu* realizovanou ve čtvrtém tóně. Zde se ovšem jedná o tón druhý.
- chau
  - Zápis druhé analyzované slabiky se nejvíce přibližuje Wade-Gilesově transkripci, která pro *zhou* uvádí chou.

Ani v jednom případě u slabik pojmu *Fúzhōu* nebyla nalezena shoda s jakoukoliv posuzovanou transkripcí.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Chauchau
----	------------------	----------

- chau
- chau
  - Zápis se nejlíže podobá přepisu slabiky *zhou* prostřednictvím Wade-Gilesovy transkripce, která uvádí chou. Jinak přepis žádnému systému neodpovídá.

Obě slabiky přepisu pojmu *Guǎngzhōu* nekorespondují s žádnou posuzovanou transkripcí. Tudíž nelze přepis města zařadit.

桂林	<i>Guilín</i>	Kweilin
----	---------------	---------

- kwei
  - WG uvádí přepis kuei.
  - Transkripce Yaleské univerzity pracuje s přepisem gwei.
  - Německé transkripční systémy uvádějí gue (LO) či guee (DV).
  - První slabika je totožná se zápisem dle CPMR.

Nejblíže jsou k přepisu první slabiky pojmu *Guilín* transkripční systémy anglicky mluvících zemí, tedy Yaleská transkripce a Wade-Gilesova transkripce. V obou případech však nejde o přesnou shodu. Přepis kwei tak koresponduje pouze s CPMR.

- lin
  - Zápis druhé slabiky je totožný s *pinyinem* a shoduje se tak se všemi transkripčními systémy.

Druhá slabika koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy, proto lze konstatovat v případě celého pojmu shodu s Chinese Postal Map Romanization.

濟南	<i>Jínán</i>	Tsinan
----	--------------	--------

- tsi
  - Zápis první slabiky se shoduje s tabulkami systému francouzské školy EFEO a s CPMR.
- nan
  - Druhá analyzovaná slabika je identická se zápisem všech posuzovaných transkripčních systémů.

Stejně jako u předchozího kartografického materiálu, lze i v případě mapy Johnson's China zařadit přepis uváděný pro pojem *Jínán* pouze k transkripčnímu systému francouzské školy EFEO a k CPMR. U ostatních transkripcí nebyla s pojmem zaznamenána shoda.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunnan

- yun
  - Wade-Gilesova transkripce uvádí pro přepis slabiky *yun* yün.
  - Zápis se shoduje s přepisem dle transkripčního systému EFEO a s transkripcí Yaleské univerzity.
  - Stejně tak GR přepisuje slabiku *yun* realizovanou v druhém tónu identicky s *pinyinem*.

Nejpodstatnější je shoda s transkripcí Yaleské univerzity, jelikož se jedná o mapu amerického původu.

- nan
  - Druhá slabika pojmu se shoduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

Celkově lze konstatovat, že se přepis celého názvu města *Yúnnán*, tedy Yunnan, shoduje s přepisovým systémem francouzské školy EFEO, s romanizační abecedou Gwoyeu Romatzyh a s transkripcí Yaleské univerzity.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nanchang
----	-----------------	----------

- nan
  - První slabika je, stejně jako u předchozího analyzovaného pojmu, zapsána identicky s *pinyinem*. Koresponduje tak s transkripcemi WG, LO, DV, EFEO, Y, GR, LSW a CPMR.
- chang
  - WG uvádí pro přepis slabiky *chang* přepis ch'ang, kde je naznačena aspirace pomocí apostrofu.
  - Systém školy EFEO pracuje též s apostrofem, přepisuje *chang* jako tsch'ang.
  - Německé transkripce LO a DV pak zapisují *chang* jako tschang.
  - Identicky s *pinyinem* zapisuje tuto slabiku LSW.

Nejvíce se přepis druhé slabiky přibližuje přepisu, který uvádí Wade-Gilesova transkripce. Vzhledem k tomu, že v mapě u pojmu však není uveden apostrof, nelze konstatovat přesnou shodu. Celý pojem lze však zařadit k systému Latinxua Sin Wenz.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Moukden
----	-----------------	---------

V případě názvu pro město *Shěnyáng* je použit přepis mandžuského označení města Mukden. Tento pojem odpovídá pojmu uvedenému v závorce v u Chinese Postal Map Romanization. Ve výsledné analýze zde však nebude zohledněn.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Taewan (Formosa)
----	---------------	------------------

- tae

- Slabika tae se vyskytuje v transkripčních tabulkách pouze u systému Gwoyeyu Romatzyh, který takto přepisuje slabiku *tai* realizovanou ve třetím tónu.

První slabika přepisu pojmu *Táiwān* odkazuje pouze k transkripčnímu systému GR. Vzhledem k tomu, že se jedná o druhý tón, nikoliv o třetí, nelze konstatovat, že by s tímto systémem přepis první slabiky korespondoval.

- wan

- Transkripce GR takto zapisuje slabiku *wan* realizovanou v druhém tónu, nikoliv v prvním.
- Zápis se však shoduje s transkripčními systémy WG, LO, DV, EFEO a Y.

Přepis druhé slabiky koresponduje hned s několika transkripčními systémy. První slabika se však s žádným z nich neshoduje, proto nelze celý pojem přiřadit k žádné z transkripcí.

西安	<i>Xī'ān</i>	Singan
----	--------------	--------

Zde je opět zapsán historický název města *Xī'ān*, který je zapsán identicky s přepisem dle systému francouzské školy EFEO. První slabika pak koresponduje i s CPMR.

Tabulka č. 13: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 7)

Wade-Gilesova transkripce	25%
Transkripční systém školy EFEO	50%
Lessing-Othmerova transkripce	25%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	25%
Chinese Postal Map Romanization	45%
Gwoyeu Romatzyh	25%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	30%
Žádná shoda	35%

Tabulka č. 14: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 7)

Transkripční systém školy EFEO	30%
Chinese Postal Map Romanization	30%
Gwoyeu Romatzyh	10%
Latinxua Sin Wenz	10%
Transkripce Yaleské univerzity	10%
Žádná shoda	40%

V mapě bylo u analýzy jednotlivých slabik zjištěno, že jejich přepis uvedený v daném kartografickém materiálu odkazuje především k francouzskému transkripčnímu systému školy EFEO. Co se týče celých pojmů, nebylo možné zařadit pouze čtyři z deseti.

3.8 Chinesisches Reich (1891)

Mapa německého původu, která byla vydána na konci 19. století. Byla publikována v Adolf Stielers Handatlas, tedy v příručním atlase geografa Adolfa Stielerse. Mapa byla převedena do elektronické podoby a je k dispozici na serveru Wikimedia Commons.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
- king

Zápis je identický s přepisem uváděným systémem Chinese Postal Map Romanization. Jedná se o historicky známý pojem, proto se zde používá poevropštěná verze označení názvu města a ne transkripce jako taková. V případě druhé slabiky byla nalezena shoda i se systémem EFEO.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Fu-tschou
----	---------------	-----------

- fu
  - Přepis identický s *pinyinem* je identický s transkripčními systémy LO, DV, LSW, WG i Y.
  - Gwoyeu Romatzyh takto zapisuje slabiku *fu* realizovanou v prvním tónu, nikoliv ve druhém. Proto zde o shodě s GR hovořit nelze.

První slabika odkazuje k transkripčním systémům německého původu, tedy LO a DV, stejně tak pak k transkripcím z anglicky mluvících zemí, k Wade-Gilesově transkripci a k transkripci Yaleské univerzity.

- tschou
  - Oba německé transkripční systémy uvádějí pro přepis slabiky *zhou* dschou.
  - Wade-Gilesova transkripce pak uvádí pouze chou.

Nejblíže se podobá zápis slabiky *zhou* uvedený v mapě Chinesisches Reich německým transkripcím, tedy Lessing-Othmerově transkripci a transkripci nakladatelství Dietz Verlag. Nelze však hovořit o přesné shodě.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kwang-tschou
----	------------------	--------------

- kwang
  - Wade-Gilesova transkripce přepisuje první slabiku *guang* stejně jako česká transkripce, tedy jako kuang.
  - Transkripce nakladatelství Dietz Verlag uvádí gwang, stejně tak i transkripční systém Yaleské univerzity.

Přepis první slabiky *guang*, tedy kuang, se neshoduje s žádným posuzovaným transkripčním systémem. Nejblíže je mu německá transkripce nakladatelství Dietz Verlag.

- tschou
  - Zápis se shoduje s přepisem slabiky *zhou* u předchozího pojmu *Fúzhōu*.
  - Nejvíce se přibližuje německým transkripčním LO a DV, které uvádějí dschou, či anglické Wade-Gilesově transkripci (chou).

Druhá slabika pojmu *Guǎngzhōu* se neshoduje s žádným z posuzovaných transkripčních systémů, stejně jako první slabika přepisu pojmu. Proto nelze pojem zařadit k žádné transkripci.

桂林	<i>Guīlín</i>	Kwei-lin
----	---------------	----------

- kwei
  - Wade-Gilesova transkripce uvádí pro přepis slabiky *gui* kuei.
  - Transkripce Yaleské univerzity pak gwei.
  - Německé transkripční systémy se naprosto v zápisu odlišují. Lessing-Othmerova transkripce přepisuje *gui* jako gue, transkripce nakladatelství Dietz Verlag jako guee.
  - Slabika se shoduje s CPMR.

První slabika je zapsána identicky s CPMR.

- lin
  - Přepis druhé slabiky je shodný s *pinyinem*, tudíž může odkazovat ke všem posuzovaným transkripcím.

Ačkoliv zápis druhé slabiky odkazuje ke všem posuzovaným transkripčním systémům, nelze hovořit v případě celého pojmu o shodě. První slabika totiž neodkazuje k žádnému z nich.

濟南	<i>Jǐnán</i>	Tsi-nan
----	--------------	---------

- tsi

- Transkripce Gwoyeu Romatzyh uvádí pro slabiku *ji* realizovanou ve třetím tónu přepis ji.
- Transkripce Yaleské univerzity pak přepisuje slabiku identicky s *pinyinem*.
- Německé transkripce LO a DV dji.
- Přepis odpovídá transkripčnímu systému francouzské školy EFEO a CPMR.

- nan

- V případě druhé slabiky se jedná o shodu se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

Vzhledem k tomu, že první slabika přepisu pojmu *Jǐnán* koresponduje pouze s transkripčním systémem francouzské školy EFEO a CPMR, lze konstatovat v případě celého pojmu shodu pouze s těmito dvěma transkripcemi.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Jün-nan

- jün

- Přepis první slabiky koresponduje s německou transkripcí nakladatelství Dietz Verlag.
- Transkripce WG a LO uvádějí yün.
- Systémy školy EFEO a Yaleské univerzity jsou pak identické s *pinyinem*.

Přepis první slabiky tedy odkazuje k německé transkripci nakladatelství Dietz Verlag. Jedná se o přepis identický s českým transkripčním systémem. Ten však v analýze této mapy nebude z důvodu přehlednosti brán v potaz.

- nan
  - Zápis identický s *pinyinem* koresponduje se všemi posuzovanými systémy.

Vzhledem k tomu, že zápis první slabiky odkazuje k systému nakladatelství Dietz Verlag a zápis druhé slabiky koresponduje se všemi systémy, lze konstatovat v případě pojmu *Yúnnán* shodu právě s touto transkripcí německého původu.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nan-tschang
----	-----------------	-------------

- nan
  - Stejně jako u předchozího pojmu koresponduje přepis slabiky *nan* se všemi transkripčními systémy.
- tschang
  - Přepis druhé slabiky pojmu *Nánchāng* odpovídá německým transkripčním systémům LO a DV.

Přepis první slabiky pojmu *Nánchāng* koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy. Vzhledem k tomu, že druhá slabika odkazuje k oběma německým transkripcím, lze konstatovat v případě celého pojmu shodu právě se systémy LO a DV.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Mukden
----	-----------------	--------

Pro označení města *Shěnyáng* je v mapě Chinesisches Reich uveden pojem Mukden. Jedná se o mandžuské označení města *Shěnyáng*. Název města je odvozen od řeky 渾河 *Húnhé*, která se dříve nazývala 瀋水 *Shěnsuǐ*. (SHENYANG.CHINA, 2014)

臺灣	<i>Táiwān</i>	Thai-wan
----	---------------	----------

- thai
  - Německé transkripce LO a DV a transkripce Yaleské univerzity uvádějí pro přepis první slabiky pojmu tai, tedy přepis identický s *pinyinem*.

- Transkripční systém školy EFEO a Wade-Gilesova transkripce pak naznačují aspiraci použitím apostrofu, tedy t'ai.

V této mapě je aspirace první slabiky naznačena ne apostrofem, ale použitím souhlásky h. Tento zápis se však neshoduje s transkripčními tabulkami žádného z posuzovaných systémů.

- wan
  - Zápis identický s *pinyinem* se shoduje s transkripčními systémy LO, DV, EFEO, WG a Y.
  - Přepis se neshoduje s Gwoyeu Romatzyh, tento systém přepisu jako wan slabiku *wan* realizovanou nikoliv v prvním tónu, nýbrž ve druhém.

Přepis druhé slabiky pojmu *Táiwān* se shoduje s několika transkripčními systémy. Jelikož však nebyla u první slabiky nalezena shoda s žádnou transkripcí, nelze zařadit celý pojem Thai-wan.

西安	<i>Xī'ān</i>	Si-ngan
----	--------------	---------

- si
  - Přepis si by mohl odkazovat k přepisu slabiky *xi* podle transkripčního systému školy EFEO, stejně tak k CPMR.
- ngan
  - Druhá slabika taktéž odkazuje k přepisu dle EFEO.

Přepis pojmu *Xī'ān* odkazuje k transkripčnímu systému EFEO.

Tabulka č. 15: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 8)

Wade-Gilesova transkripce	30%
Transkripční systém školy EFEO	45%
Lessing-Othmerova transkripce	35%

Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	40%
Chinese Postal Map Romanization	45%
Gwoyeu Romatzyh	20%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	30%
Žádná shoda	30%

Tabulka č. 16: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 8)

Transkripční systém školy EFEO	20%
Lessing-Othmerova transkripce	10%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	30%
Žádná shoda	40%

U německé mapy Chinesisches Reich byla v analýze jednotlivých slabik nejvíce zastoupena Chinese Postal Map Romanization. Neshoduje se pouze šest slabik z dvaceti. U většiny pojmů byl použit mezi jednotlivými slabikami spojovník. V analýze celých pojmů pak nebyla nalezena shoda ve čtyřech případech z deseti.

3.9 The Chinese Empire (1910)

Tato mapa byla publikována roku 1910 na Cambridge University. Je tedy anglického původu a jedná se o první analyzovanou mapu vydanou ve dvacátém století. Ve své elektronické podobě je k dispozici veřejnosti na internetovém serveru Wikimedia Commons.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
- king

Jedná se o přepis dle Chinese Postal Map Romanization. Poevropštěná podoba názvu města *Běijīng* byla používána již dříve v historii, proto byla použita i v této mapě. Druhá slabika odkazuje též k EFEO.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Foochow
----	---------------	---------

- foo
  - Gwoyeu Romatzyh uvádí pro slabiku *fu* realizovanou ve druhém tónu fwu.
  - Transkripční systém školy EFEO přepisuje tuto slabiku jako fou.
  - Německé transkripce a transkripce WG a Y jsou pak identické s *pinyinem*.
  - První slabika koresponduje s přepisem dle CPMR.

Přepis první slabiky odkazuje k Chinese Postal Map Romanization.

- chow
  - Wade-Gilesova transkripce uvádí chow.
  - Německé transkripční systémy LO a DV pak dschow.
  - Transkripční systém školy EFEO přepisuje *zhou* jako tcheou.
  - GR a Y uvádějí jou.
  - Zápis se shoduje s CPMR.

V případě druhé slabiky přepisu pojmu *Fúzhōu* byla též nalezena shoda s CPMR. Proto lze konstatovat, že celý pojem koresponduje právě s tímto systémem.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Canton
----	------------------	--------

- can
- ton

Jak již bylo uvedeno výše, jedná se o přepis uváděný Chinese Postal Map Romanization.

桂林	<i>Guìlín</i>	Kweiling
----	---------------	----------

- kwei
  - WG uvádí pro přepis slabiky *gui* kuei, což se nejbližší podobá přepisu uvedenému v mapě The Chinese Empire.
  - Transkripční systém Yaleské univerzity (gwei) se také přepisu přibližuje.
  - Německé transkripce se svojí verzí odlišují. DV uvádí guee, LO zase gue.
  - Slabika se shoduje s CPMR.

U první slabiky pojmu *Guìlín* byla nalezena shoda pouze s Chinese Postal Map Romanization.

- ling

Druhá slabika nekoresponduje s žádným z posuzovaných transkripčních systémů, a to z důvodu přítomnosti odlišného nazálního zakončení. Nazální finála in je zde nahrazena finálou ing. Slabika tak neodkazuje k žádné transkripci.

濟南	<i>Jǐnán</i>	Tsinan Fu
----	--------------	-----------

- tsi
  - Transkripční systém školy EFEO uvádí pro přepis slabiky *ji* ki či tsi. První slabika tedy koresponduje s francouzskou transkripcí, stejně tak s CPMR.
- nan

- Přepis slabiky *nan* identický s *pinyinem* koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

Z důvodu, že se u přepisu pojmu *Jínán* shoduje první slabika s transkripčním systémem francouzské školy EFEO a s CPMR, lze u celého pojmu konstatovat shodu s těmito dvěma transkripcemi.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	
雲南	<i>Yúnnán</i>	Yunnanfu

- *yun*
  - Zápis identický s *pinyinem* se shoduje s transkripcí Yaleské univerzity a transkripčním systémem školy EFEO.
  - Stejně zapisuje slabiku *yun* realizovanou ve druhém tónu i Gwoyeu Romatzyh.

První slabika koresponduje se třemi transkripčními systémy. Se systémem francouzské školy EFEO, transkripcí Yaleské univerzity a s Gwoyeu Romatzyh.

- *nan*
  - Přepis druhé slabiky koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

Přepis druhé slabiky je identický se všemi posuzovanými transkripčními systémy. V ohledu na analýzu první slabiky lze tudíž konstatovat, že se celý pojem shoduje ve svém zápisu se třemi systémy, tedy EFEO, transkripcí Yaleské univerzity a s transkripcí Gwoyeu Romatzyh.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nanchang
----	-----------------	----------

- *nan*
  - Stejně jako u předchozího pojmu je slabika *nan* zapsána identicky s *pinyinem*. Shoduje se tudíž se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

Zápis první slabiky, stejně jako u druhé slabiky pojmu *Yúnnán*, koresponduje se všemi posuzovanými transkripce. Mimo jiné se shoduje i s přepisem uváděným českými transkripčními tabulkami.

- chang
  - Opět se jedná o zápis identický s *pinyinem*. Takto zapisuje druhou slabiku pojmu LSW a CPMR.
  - Wade-Gilesova transkripce uvádí ch'ang, naznačuje tedy aspiraci pomocí apostrofu.
  - Apostrof též využívá transkripce školy EFEO, která značí slabiku *chang* jako tsch'ang.
  - Německé transkripční systémy zapisují druhou slabiku pojmu *Nánchāng* stejně jako EFEO, ovšem bez přítomnosti apostrofu, tedy jako tschang.

Přepis pojmu *Nánchāng* koresponduje pouze s Latinxua Sin Wenz a CPMR.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Mukden
----	-----------------	--------

Opět, jako u předchozí mapy, se jedná o mandžuské označení města *Shěnyáng*. Z důvodu přehlednosti proto nebude přepis tohoto pojmu v závěrečném shrnutí analýzy mapy *The Chinese Empire* brán zřetel.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Formosa
----	---------------	---------

V mapě *The Chinese Empire* je uveden název, který dali ostrovu portugalské mořeplavci, když roku 1517 poprvé spatřili Tchaj-wan. Jde o zkrácený tvar pojmu Ilha Formosa, jenž v překladu znamená Krásný ostrov. (LIŠČÁK, 2003: 10)

西安	<i>Xī'ān</i>	Si-an-fu
----	--------------	----------

- si
  - Je-li odhlédnuto od české transkripce, koresponduje přepis první slabiky s transkripčním systémem francouzské školy EFEO, stejně tak s CPMR.
- an

- Druhá slabika koresponduje s transkripcemi WG, LO, DV, LSW, CPMR i Y.
- Stejně tak je zápis identický s přepisem, jenž je uveden v tabulkách Gwoyeu Romatzyh pro slabiku *an* realizovanou v prvním tóně.

Celý pojem se shoduje se zápisem dle Chinese Postal Map Romanization.

Tabulka č. 17: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 9)

Wade-Gilesova transkripce	20%
Transkripční systém školy EFEO	35%
Lessing-Othmerova transkripce	20%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	20%
Chinese Postal Map Romanization	60%
Gwoyeu Romatzyh	25%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	25%
Žádná shoda	25%

Tabulka č. 18: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 9)

Transkripční systém školy EFEO	20%
Chinese Postal Map Romanization	60%
Gwoyeu Romatzyh	10%
Latinxua Sin Wenz	10%

Transkripce Yaleské univerzity	10%
Žádná shoda	30%

Při započítání pojmů Mukden a Formosa do analýzy se neshoduje při zkoumání jednotlivých slabik pět z dvaceti. V mapě The Chinese Empire je nejvíce zastoupena Chinese Postal Map Romanization. Stejně tomu tak je u celých pojmů. Šest z deseti odkazuje k CPMR. Neshodují se pouze tři pojmy z deseti.

U názvů některých měst byla opět použita slabika fu (府 *fǔ*), která odkazuje k faktu, že se jednalo o správní město. Pokaždé je zde však použita jinak: Yunnanfu, Tsinan Fu a Si-an-fu.

3.10 Východní Asie, Tichomoří, Severní a Střední Amerika (1942)

Tato mapa z roku 1942 je českého původu a jejím autorem jsou V. Jordán a Girgal Otto. Rozměry jsou 62x83 cm, mapa je barevná. Je dostupná v Geografickém ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně a pro veřejnost je volně k dispozici i ve své elektronické podobě na webových stránkách Masarykovy univerzity.

北京	<i>Běijīng</i>	Peking
----	----------------	--------

- pe
- king

Historicky ustálený pojem, který byl počestěn a zůstal v této své podobě dodnes. Dalo by se však konstatovat, že je pojem identický s přepisem, jenž uvádí Chinese Postal Map Romanization. Druhá slabika se též shoduje se zápisem dle transkripčních tabulek francouzské školy EFEO.

福州	<i>Fúzhōu</i>	Fučeu
----	---------------	-------

- fu
  - Přepis první analyzované slabiky je identický s transkripcemi WG, LO, DV, LSW a Y.
  - Transkripční systém Gwoyeu Romatzyh tento přepis identický s *pinyinem* uvádí pro slabiku *fu* realizovanou v prvním tónu, nikoliv v druhém.
  - Stejně pak zapisuje slabiku *fu* český transkripční systém.

Přepis první slabiky koresponduje hned s několika posuzovanými transkripcemi. Vzhledem k tomu, že se jedná o mapu českého původu, je nejdůležitější odkaz k českému transkripčnímu systému.

- čeu

Vzhledem k použití diakritického znaménka lze konstatovat, že přepis druhé slabiky odkazuje pouze k české transkripci. Jelikož české transkripční tabulky pro slabiku *zhou* uvádějí přepis čou, nikoliv čeu, nelze konstatovat shodu. Tudíž se neshoduje celý pojem.

廣州	<i>Guǎngzhōu</i>	Kanton
----	------------------	--------

- kan
- ton

Počestělá podoba poevropštěného názvu Canton, který uvádí Chinese Postal Map Romanization. Pojem se však neshoduje s žádným z posuzovaných transkripčních systémů.

桂林	<i>Guìlín</i>	Kueiling
----	---------------	----------

- kuei
  - Český transkripční systém pro přepis slabiky *gui* uvádí kuej.
  - Takto se zápis shoduje s Wade-Gilesovou transkripcí.
- ling
  - Vzhledem k tomu, že je u druhé slabiky pojmu *Guìlín* použito nazální zakončení ng, nikoliv n, neshoduje se zápis se žádnou z posuzovaných transkripcí.

Ačkoliv přepis první slabiky koresponduje s Wade-Gilesovou transkripcí, nelze konstatovat shodu celého pojmu. U druhé slabiky došlo k záměně finály, proto se zápis neshoduje s žádným z transkripčních systémů.

濟南	<i>Jīnán</i>	Tsinan
----	--------------	--------

- tsi
  - Česká transkripce přepisuje slabiku *ji* jako tš. Využívá českých pravopisných zvyklostí a diakritiky.
  - Takto zápis první slabiky pojmu *Jīnán* odkazuje k transkripčnímu systému francouzské školy EFEO a k CPMR.

První slabika je shodná s francouzským transkripčním systémem. S ostatními transkripcemi nekorresponduje.

- nan

- Přepis slabiky *nan* odkazuje kromě *pinyin* ke všem posuzovaným transkripčním systémům.
- Stejně tak koresponduje s českým transkripčním systémem.

U přepisu pojmu *Jínán* lze zařadit jednotlivé slabiky k posuzovaným transkripčním systémům. Vzhledem k tomu, že byly nalezeny transkripce, které korespondovaly s oběma slabikami, tedy transkripční systém francouzské školy EFEO a CPMR, lze konstatovat shodu právě s těmito systémy.

昆明	<i>Kūnmíng</i>	Kunming
----	----------------	---------

- kun
  - Česká transkripce přepisuje první slabiku jako kchun, aspirace je tedy naznačena souhláskou ch.
  - Wade-Gilesova transkripce aspiraci naznačuje apostrofem, tedy jako k'un.
  - Identicky s *pinyinem* zapisují první slabiku německé transkripční systémy LO a DV. Stejně tak LSW a CPMR.

V případě první analyzované slabiky byla nalezena shoda pouze s Lessing-Othmerovou transkripcí a s transkripcí nakladatelství Dietz Verlag. Ostatní systémy se liší naznačením aspirace iniciály.

- ming
  - Zápis *ming*, tedy zápis identický s *pinyinem* se objevuje v české transkripci, stejně tak v ostatních posuzovaných.

Zápis pojmu *Kūnmíng* koresponduje s oběma německými transkripčními systémy, tedy s Lessing-Othmerovou transkripcí a s transkripcí nakladatelství Dietz Verlag. Celý pojem se též shoduje s CPMR.

南昌	<i>Nánchāng</i>	Nančang
----	-----------------	---------

- nan
  - První slabika koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy.

- Stejně tak je zápis identický s *pinyinem* shodný i s českou transkripcí.

První slabika koresponduje se všemi transkripčními systémy. Jelikož se však jedná o mapu českého původu, je nejzásadnější shoda právě s českou transkripcí.

- čang
  - V přepisu druhé slabiky, tedy slabiky *chang* není brán ohled na aspiraci. Takto zápis odkazuje podle Švarného transkripce k *zhang*, nikoliv *chang*. Slabiku *chang* český transkripční systém zaznačuje jako čchang.

Ačkoliv první slabika koresponduje se všemi posuzovanými transkripčními systémy, nelze z důvodu neshody druhé slabiky konstatovat, že by celý pojem odkazoval k některé z transkripcí.

瀋陽	<i>Shěnyáng</i>	Mukden
----	-----------------	--------

Zde je opět použit mandžuský pojem pro označení města *Shěnyáng*. Proto v závěrečné tabulce analýzy české mapy Východní Asie, Tichomoří, Severní a Střední Amerika nebude brán tento pojem v potaz.

臺灣	<i>Táiwān</i>	Tajvan (Formosa)
----	---------------	------------------

- taj
- van

Jedná se o pokus přepisu pojmu *Táiwān* do češtiny. V první slabice je *i* změněno na *j*, v druhé slabice pak dvojité *w* změněno na jednoduché v. Proto přepis neodkazuje k žádné transkripci.

Tajvan je však ostrov na vodní nádrži Lipno. Nachází se 3 km jihovýchodně od obce Horní Planá a jeho nejvyšší bod dosahuje 737 m n. m. Jelikož se zde nachází přírodní rezervace s hojným výskytem ptactva a drobné vzácné fauny, je na ostrov zakázaný vstup. Existují dvě verze, proč byl ostrov na Lipnu pojmenován po Tchaj-wanu. Jeden výklad praví, že se jedná o pojmenování podle místního rybáře, který sem jezdil chytat ryby. Údajně měl šikmé oči a lidé mu přezdívali Číňan. Proto Tajvan. Podle jiného

výkladu název pochází od kartografů, již plánovali Lipenskou přehradu. Ostrov na mapách tvarem připomínal Tchaj-wan. (ZÁHORA, 2011: online)

西安	<i>Xī'ān</i>	Singan
----	--------------	--------

- si
  - První slabika by mohla odkazovat k přepisu *xi* podle české transkripce a podle transkripčního systému francouzské školy EFEO a CPMR.
- ngan
  - Přepis slabiky *an* jako ngan uvádí systém školy EFEO.

Jedná se o staré označení města *Xī'ān* a jeho přepis koresponduje s přepisem uváděným tabulkami transkripčního systému francouzské školy EFEO.

Tabulka č. 19: Shoda analyzovaných slabik s transkripčními systémy (mapa č. 10)

Wade-Gilesova transkripce	25%
Transkripční systém školy EFEO	35%
Lessing-Othmerova transkripce	25%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	25%
Chinese Postal Map Romanization	45%
Gwoyeu Romatzyh	15%
Latinxua Sin Wenz	25%
Transkripce Yaleské univerzity	20%
Česká transkripce	20%
Žádná shoda	40%

Tabulka č. 20: Shoda analyzovaných pojmů s transkripčními systémy (mapa č. 10)

Transkripční systém školy EFEO	20%
Lessing-Othmerova transkripce	10%
Transkripce nakladatelství Dietz Verlag	10%
Chinese Postal Map Romanization	30%
Latinxua Sin Wenz	10%
Žádná shoda	60%

U poslední analyzované mapy byla zohledněna i česká transkripce, jelikož se jednalo o kartografický materiál českého původu. V případě první části analýzy, která byla zaměřena na analýzu jednotlivých slabik, byla zjištěna korespondence s českým transkripčním systémem Oldřicha Švarného pouze ve čtyřech případech z dvaceti. U druhé části, tedy zařazení celých pojmů, ke Švarného transkripci neodkazoval žádný z analyzovaných pojmů. U analýzy jednotlivých slabik neodpovídalo žádnému ze systémů šest slabik z dvaceti, při započítání pojmů Mukden pak osm z dvaceti.

Je nutné poznamenat, že se český transkripční systém Oldřicha Švarného liší od poslední analyzované mapy v používání spojovníků mezi jednotlivými slabikami. Zatímco Švarný spojovníky využil, autor tohoto kartografického materiálu nikoliv.

4. Závěr

Tato bakalářská práce se zabývala lexikologickou analýzou geografických pojmů. Na začátku byl vytvořen korpus čítající sto položek. Ty byly segmentovány na jednotlivé slabiky a následně analyzovány. Pro sestavení korpusu bylo vybráno deset kartografických materiálů z 30. let 18. století až 40. let 20. století. Při jejich výběru byl kladen důraz na rovnoměrné zastoupení v rámci daného časového období, stejně tak i na jejich původ, tedy aby mapy byly od různých autorů různých národností. Analyzované kartografické materiály byly zapůjčeny z Vědecké knihovny v Olomouci, Geografického ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, Mapové sbírky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a z digitálního archívu Wikimedia Commons.

Práce byla rozdělena na dvě části. V první části, teoretické, byly nejprve představeny použité materiály a metody, následně pak bylo definováno, co je transkripce a jaký je její účel. Stejně tak byla věnována pozornost i problematice převodu čínského znakového písma do latinky, tedy písma ideografického do písma hláskového. V dalších podkapitolách pak bylo představeno devět transkripčních systémů, jež byly použity v praktické části této bakalářské práce při analýze jednotlivých položek korpusu. Jednalo se o systémy, které uvádí ve své publikaci *Transkripce čínštiny, tabulky a návody* sinoložka Hana Třísková, tedy o Wade-Gilesovu transkripci, transkripční systém školy EFEO, Lessing-Othmerovu transkripci, transkripci německého nakladatelství Dietz Verlag, systém Gwoyeu Romatzyh, transkripci Yaleské univerzity a českou transkripci Oldřicha Švarného. Ty byly následně doplněny o další dva systémy, Latinxua Sin Wenz a Chinese Postal Map Romanization, pro něž byly materiály čerpány z National Central Library v Tchaj-pej.

Druhá část této bakalářské práce, praktická, se věnovala lexikologické analýze jednotlivých položek korpusu. Byla rozdělena na podkapitoly nesoucí názvy dle kartografických materiálů, s nimiž bylo pracováno. Ty byly seřazeny chronologicky, pojmy v nich, tedy analyzované položky korpusu, pak abecedně. Každé položce byl přiřazen ekvivalent v podobě přepisu názvu geografického označení daného místa na území dnešní Čínské lidové republiky, a to v *pinyin* i v tradičním čínském znakovém písmu. Položky korpusu byly rozděleny na jednotlivé slabiky, jež byly následně analyzovány.

Cílem práce tedy bylo jednotlivé segmenty všech položek vzniklého korpusu přiřadit na základě lexikologické analýzy k jednotlivým transkripčním systémům, respektive se jednalo o potenciální zařazení k systémům popsaným v teoretické části práce. V závěru každé kapitoly pak byla vytvořena tabulka procentuálního shrnutí zastoupení jednotlivých transkripčních systémů v daném kartografickém materiálu, a to jak v rámci analyzovaných slabik, tak i v rámci celých pojmů.

Co se týče analýzy slabik jednotlivých položek korpusu, nebylo možné zařadit 77 z 200, průměrná nekorespondence segmentů u zkoumaných map pak byla 38,5%. V případě analýzy celých geografických pojmů nekorespondovalo s žádným z posuzovaných transkripčních systémů 57 položek ze 100. Nejvíce byl v kartografických materiálech zastoupen systém Chinese Postal Map Romanization, u analyzovaných slabik převládala v šesti případech z deseti, u zařazení celých pojmů pak v sedmi případech z deseti.

Závěrem lze tedy konstatovat, že si autoři kartografických materiálů vytvářeli transkripce vlastní, případně zvolili arbitrální fonetický přepis. I přes pozdější vznik oficiálních transkripčních systémů uvedených v teoretické části této bakalářské práce, které vycházely z pravopisných zvyklostí jednotlivých zemí a které měly tak sjednotit předchozí pokusy transkribovat čínštinu, nebyl přepis názvů geografických pojmů ustálený.

V roce 1958 vznikl přepisový systém 漢語拼音方案 *Hànyǔ Pīnyīn Fāng'àn*, který se stal oficiální transkripční abecedou v Čínské lidové republice. Roku 1982 jej pak Mezinárodní organizace pro standardizaci uznala jako mezinárodní standard pro přepis čínštiny do jazyků užívajících latinské písmo. Začal se tak mimo jiné používat právě i v geografii při tvorbě kartografických materiálů. (TRÍSKOVÁ, sborník, 1999: x) Přesto lze však i dnes narazit na atlasy, ať už českého, či cizojazyčného původu, v nichž se nachází kombinace *pinyin* s jinými transkripčními systémy. Což mne de facto přivedlo k myšlence zabývat se problematikou transkripčních systémů a jejich použití v mapách.

Vedlejším výstupem práce bylo vytvoření tabulky všech deseti geografických pojmů zapsaných v tradičním znakovém písmu, v *pinyin* a ve všech devíti posuzovaných transkripčních systémech dle jejich tabulek a zákonitostí.

5. Resumé v anglickém jazyce

The aim of this bachelor's thesis is to analyze historical geographic materials from the 30s in the 18th century to the 1940s, or more precisely individual conceptions contained in them. The corpus consists of a hundred items and is divided into ten parts according to their pertinence to given maps. The individual items of the corpus are segmented of vowels which are on the basis of an analysis assigned to the considered transcription systems which are presented in the theoretical part of the bachelor's thesis. The adjacent output of this work is a chart in which the analyzed conceptions transferred to the considered transcription systems according to the transcription tables and rules are represented.

Key Words: Transcription Systems, Pinyin, Chinese, Historical Maps, Traditional Chinese Characters, Transcription of Geographic Conceptions

6. Seznam použitých pramenů a literatury

6.1 Literatura

China postal atlas: showing the postal establishments and postal routes in each province. Nanking: Directorate General of Posts, 1933. 50 s. OCLC 81372666.

Nôtre transcription du Chinois. *Bulletin de L'École française d'Extrême-Orient*, vol. 2, no. 2, Paris: L'École française d'Extrême-Orient, 1902, pp. 178-184.

ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka.* Olomouc: Rubico, 1998. 256 s. ISBN 80-85839-24-5.

FAIRBANK, John King. *Dějiny Číny.* Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2010. 666 s. ISBN 978-80-7422-007-4.

HARRIS, Lane J. A „**Lasting Boon to All**“: **A Note on the Postal Romanization of Place Names.** *Twentieth-Century China*, vol. 34, no. 1, Columbus: The Ohio State University Press, 2008, pp. 96-109. DOI 10.1353/tcc.0.0007

CHAPPEL, Hillary. **The Romanization Debate.** *The Australian Journal of Chinese Affairs*, July 1980, no. 4, Chicago: The University of Chicago Press, 1980, pp. 105-118. ISBN 0156-7365.

KANE, Daniel. *Knížka o čínštině.* Mirošovice: DesertRose, 2009. 208 s. ISBN 978-80-903296-1-4.

LIŠČÁK, Vladimír. *Taiwan. Stručná historie států.* Praha: Libri, 2003. 144 s. ISBN 80-7277-097-7.

TŘÍSKOVÁ, Hana a kol. *Transkripce čínštiny. Sborník statí.* Praha: Česko-čínská společnost, 1999. 104 s. ISBN 80-902515-2-8.

TŘÍSKOVÁ, Hana a kol. *Transkripce čínštiny. Tabulky a návody.* Praha: Česko-čínská společnost, 1999. 133 s. ISBN 80-902515-3-6.

WITSELL, Edward Fuller a kol. *Dictionary of Spoken Chinese, Chinese-English, English-Chinese.* Washington D. C.: War Department, 1945. 847 s. TM 30-933.

6.2 Elektronické zdroje

Pleco Software. *Pleco Chinese Dictionary*, Version 3.2.

Wenlin Institute, Inc. 文林 *Wenlin Software for Learning Chinese*, Version 3.0.

6.3 Internetové zdroje

International Phonetic Association [online]. [cit. 2. 6. 2015]. Dostupné z: <<http://www.internationalphoneticassociation.org/>>

沈阳政府网: *Shenyang, China* [online]. [cit. 31. 5. 2015]. Dostupné z: <<http://www.shenyang.gov.cn/>>

WIKI portálu čínských studií. [online]. [cit. 25. 4. 2015]. Dostupné z: <<http://wiki.cinstina.upol.cz>>

ZÁHORA, František. **Tajvan: Lipenský ostrov s nádechem exotiky**. In: *Moje Pošumavsko – Lipenské stránky* [online]. 22. 7. 2011 [cit. 31. 5. 2015]. Dostupné z: <<http://www.zahora.estranky.cz/clanky/moje-clanky-v-ceskokrumlovskem-deniku/tajvan-lipensky-ostrov-s-nadechem-exotiky.html>>

7. Přílohy

7.1 International Phonetic Alphabet (IPA)

CONSONANTS (PULMONIC)

© 2005 IPA

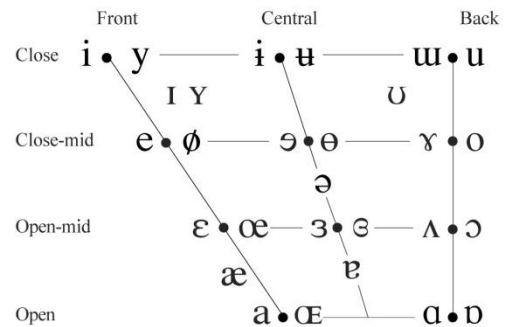
	Bilabial	Labiodental	Dental	Alveolar	Postalveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		ʈ ɖ	c ɟ	k ɡ	q ɢ		ʔ
Nasal	m	ɱ		n		ɳ	ɲ	ŋ	ɴ		
Trill	ʙ			ʀ					ʀ		
Tap or Flap		ⱱ		ɾ		ɽ					
Fricative	ɸ β	f v	θ ð	s z	ʃ ʒ	ʂ ʐ	ç ʝ	x ɣ	χ ʁ	ħ ʕ	h ɦ
Lateral fricative				ɬ ɮ							
Approximant		ʋ		ɹ		ɻ	j	ɰ			
Lateral approximant				l		ɭ	ʎ	ʟ			

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a voiced consonant. Shaded areas denote articulations judged impossible.

CONSONANTS (NON-PULMONIC)

Clicks	Voiced implosives	Ejectives
◌ ◌	ɓ Bilabial	ʼ Examples:
◌ ◌	ɗ Dental/alveolar	ɓʼ Bilabial
◌ ◌	ɟ Palatal	ɗʼ Dental/alveolar
◌ ◌	ɡ Velar	ɟʼ Velar
◌ ◌	ɠ Uvular	ɡʼ Alveolar fricative

VOWELS

Where symbols appear in pairs, the one to the right represents a rounded vowel.

OTHER SYMBOLS

ɱ	Voiceless labial-velar fricative	ç ʝ	Alveolo-palatal fricatives
ʋ	Voiced labial-velar approximant	ɻ	Voiced alveolar lateral flap
ɰ	Voiced labial-palatal approximant	ɥ	Simultaneous ʃ and x
ħ	Voiceless epiglottal fricative		
ʕ	Voiced epiglottal fricative		Affricates and double articulations can be represented by two symbols joined by a tie bar if necessary.
ʔ	Epiglottal plosive		

kp ts

SUPRASEGMENTALS

ˈ	Primary stress	
ˌ	Secondary stress	
ː	Long	ˈfoʊnəˈtʃən
ˑ	Half-long	eˑ
◌◌	Extra-short	ɛ̥
◌◌◌	Minor (foot) group	
◌◌◌◌	Major (intonation) group	
◌◌◌◌◌	Syllable break	ˌi.ækt
◌◌◌◌◌◌	Linking (absence of a break)	

DIACRITICS Diacritics may be placed above a symbol with a descender, e.g. ɨ̥

◌◌	Voiceless	◌◌	Breathy voiced	◌◌	Dental	◌◌	
◌◌	Voiced	◌◌	Creaky voiced	◌◌	Apical	◌◌	
◌◌	Aspirated	◌◌	Linguolabial	◌◌	Laminal	◌◌	
◌◌	More rounded	◌◌	Labialized	◌◌	Nasalized	◌◌	
◌◌	Less rounded	◌◌	Palatalized	◌◌	Nasal release	◌◌	
◌◌	Advanced	◌◌	Velarized	◌◌	Lateral release	◌◌	
◌◌	Retracted	◌◌	Pharyngealized	◌◌	No audible release	◌◌	
◌◌	Centralized	◌◌	Velarized or pharyngealized	◌◌			
◌◌	Mid-centralized	◌◌	Raised	◌◌			
◌◌	Syllabic	◌◌	Lowered	◌◌			
◌◌	Non-syllabic	◌◌	Advanced Tongue Root	◌◌			
◌◌	Rhoticity	◌◌	Retracted Tongue Root	◌◌			

TONES AND WORD ACCENTS LEVEL CONTOUR

◌◌	Extra high	◌◌	Rising
◌◌	High	◌◌	Falling
◌◌	Mid	◌◌	High rising
◌◌	Low	◌◌	Low rising
◌◌	Extra low	◌◌	Rising-falling
◌◌	Downstep	◌◌	Global rise
◌◌	Upstep	◌◌	Global fall

7.2 Přepis analyzovaných pojmů dle transkripčních systémů

TZ	北京	福州	廣州	桂林	濟南
PY	<i>Běijīng</i>	<i>Fúzhōu</i>	<i>Guǎngzhōu</i>	<i>Guīlín</i>	<i>Jīnán</i>
WG	Pei ³ -ching ¹	Fu ² -chou ¹	Kuang ³ -chou ¹	Kuei ⁴ -lin ¹	Chi ³ -nan ²
EFEO	Pei-tsīng	Foû-tcheōu	Koùang-tcheōu	Koúei-lín	Tsi-nân
	Pei-kīng		Koàng-tcheōu	Koéi-lín	Ki-nân
LO	Be ³ -djing ¹	Fu ² -dschou ¹	Guang ³ - dschou ¹	Gue ⁴ -lin ²	Dji ³ -nan ²
DV	Bee ³ djing ¹	Fu ² dschou ¹	Gwang ³ dschou ¹	Guee ⁴ lin ²	Dji ³ nan ²
CPMR	Peking	Foochow	Canton	Kweilin	Tsinan
GR	Beejing	Fwujou	Goangjou	Gueylin	Jiinan
LSW	Beiging	Fuzhou	Guangzhou	Guilin	Giinan
Y	Běijīng	Fújōu	Gwǎngjōu	Gweilín	Jīnán
ČT	Pej-t'ing	Fu-čou	Kuang-čou	Kuej-lin	Ťi-nan

TZ	昆明 雲南	南昌	瀋陽	臺灣	西安
PY	<i>Kūnmíng</i> <i>Yúnnán</i>	<i>Nánchāng</i>	<i>Shěnyáng</i>	<i>Táiwān</i>	<i>Xī'ān</i>
WG	K'un ¹ -ming ² Yün ² -nan ²	Nan ² -ch'ang ¹	Shên ³ -yang ²	T'ai ² -wan ¹	Hsi ¹ -an ¹
EFEO	K'oüen-míng	Nân-tch'āng	Chèn-yāng	T'ai-wān	Sī-ngān
	K'oēn-míng			T'ai-wān	Hī-ngān

	Yûn-nân				
LO	Kun ¹ -ming ² Yün ² -nan ²	Nan ² -tschang ¹	Schën ³ -yang ²	Tai ² -wan ¹	Hsi ¹ -an ¹
DV	Kun ¹ ming ² Jün ² nan ²	Nan ² tschang ¹	Schön ³ jang ²	Tai ² wan ¹	Ssi ¹ an ¹
CPMR	Kunming Yünnanfu	Nanchang	Shenyang Moukden	Formosa	Sian
GR	Kuenming Yunnan	Nanchang	Sheenyang	Tairuan	Shian
LSW	Kunming Ynnan	Nanchang	Sheniang	Taiuang	Xiian
Y	Kwünmíng Yúnnán	Nánchāng	Shěnyáng	Táiwān	Sy'ān
ČT	Kchun-ming Jün-nan	Nan-čchang	Šen-jang	Tchaj-wan	Si-an